

ilke

AYLIK İNCELEME YORUM BELGE DERGİSİ

İşçi Sınıfı Bilimi
Türkiye de Anti Fasist
Mücadeleye Yol Gösteriyor

1980
Ocak-Mayıs
73-77 Cilt/13

ilke

AYLIK / İNCELEME / YORUM / BELGE DERGİSİ

SAYI : 73 - 77 — OCAK - MAYIS / 1980

Bu Sayıda

- OLAYLAR / YORUMLAR / BELGELER
 - * Devletçilik «Safrası»
 - * Sağlık Alanında Çağdaş Görüş ve İlkeler / Dr. Mehmet ALTINOK
 - * Hüseyin Gürcan'ı Kaybettik
 - * Komutanların Muhtırası
 - * Sovyetler Birliği'nin Barışçı Girişimleri ve Batıdaki Yankıları / «SOFYA PRESS»
- 1 Mayıs 1980'de Acil Görevlerimiz / Hasan ŞERİF
- Lenin'in 110. Doğum Yıldönümü
- İşçi Sınıfı Bilimi Türkiye'de Anti-Faşist Mücadeleye Yol Gösteriyor / İLKE
- Lenin'in Fikirlerinin ve Davasının Tarihsel Haklılığı / M. SUSLOV
- Ulusal Kurtuluş Hareketlerinin Temel Eğilimleri / İLKE
- Arap Ulusal Kurtuluş Hareketi, Emperyalist Saldırganlığın Hakkından Gelecektir / Nicolas CHAOUI

Sahibi : Ekrem Çakıroğlu / Yazışleri Müdürü : Yusuf Hasançebi
/ Yazışma ve havale adresi : P. K. 71 İstanbul / Yönetim ve dağıtım adresi : Başmusahip Sokak Tan Apt. 10-11 Çağaloğlu-İstanbul
/ Abone koşulları : Yıllık : 500 TL, 6 aylık : 250 TL. Dış ülkeler iki katıdır / Baskı : Doğan Basımevi / Dizgi : Evren Matbaası / Son Baskı Tarihi : Mayıs-1980

AÇIKLAMA

Dergimiz uzun bir gecikmeden sonra çıkıyor. Bu gecikmede belirleyici olan sebep, okuyucularımızın da yakından bildiği gibi, piyasadaki kağıt yokluğudur. Dergimizin basıldığı ebat kağıt, uzun bir süre karaborsada bile bulunmuyordu.

Şimdiki durum, zorlukları göğüsleyerek çıkmamızı bir ölçüde mümkün kılıyor. «İmkânsızlıkların» bu düzeyde devam etmesi halinde, dergimizi periyodik olarak çıkarmak amacındayız?

Dergimiz, çıkamadığı bu dönemde, altıncı yılını bitirip, 73. sayısı ile yedinci yılına giriyordu. Yine bu dönem, Türkiye'nin siyasal ve ekonomik yaşamındaki gelişmelerin başdöndürücü bir hızla yoğunlaşmasına tanık oldu. Böylesine hareketli bir dönemde İLKE'nin çıkamaması ve bu yüzden işlevinden uzaklaşması, önemli bir boşluk yaratmış olmalıdır.

İLKE bundan sonra düzenli çıkmayı amaçlamakla kalmıyacak, ülkemizin içinde bulunduğu koşulları da göz önüne alarak, «telif yazılar» yoluyla politik işlevini genişletmeye çalışacaktır. Bu kapsamda siyasal gelişmelerin analizi ve yorumuna mümkün olduğu kadar geniş yer ayırarak, acil demokratik ve siyasal görevler üzerine yoğunlaşan çalışmalara azami katkıda bulunmaya çalışacaktır.

Halk güçlerimizin demokratik ve siyasal mücadelesinde ortaya çıkan sorunlara teorik ve pratik açıklamalar getirmek, hareketimizin bilimsel sosyalist temelini güçlendirmek bakımından, dergimiz, geçmişte olduğu gibi, bundan sonra da «doldurulamaz» nitelikteki yerini tutmaya çalışacaktır.

— 15 KASIM 1979 —

● Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) işverenler adına Demirel Hükümetine önerilerde bulundu. İşverenlerin önerileri şunlar: a) 141, 142 ve 163. maddelere işlerlik kazandırılсын. b) Devlet Güvenlik Mahkemeleri kurulsun. c) Seçim kanunu değiştirilsin. e) Devletçilik uygulamasına son verilsin, devletleştirilmiş olan işletmeler özel sektöre geri verilsin.

f) Dış ticaretin önündeki bürokratik engeller kaldırılсын. g) Sanayi tam kapasite ile çalıştırılсын. ı) AET ile ilişkiler düzeltilsin. j) Sendikalar denetime tabi tutulsun. k) Kıdem tazminatı ödemeleri yeniden düzenlensin. l) İşçi ücretlerindeki artışlar önlensin. m) Anarşiyi önleyecek yasa değişiklikleri yapılsın.

 bir belge

Devletçilik «Safrası»

TUJSTAV

İşverenler, özellikle tekelci konuma yükselmiş işverenler, oldum olası devletçilikten yakınır. O görüştedirler ki, devletin elindeki işletmeler, büyük ölçüde kaynak israf eden «safra» kuruluşlardır. Onlara göre, ekonominin mümkün olduğunca devletçilikten uzak tutulması ve Kamu İktisadi Teşekkülleri adı verilen yüklerden kurtarılması gerekir.

Tekelcilerin karşı oldukları devlet işletmelerinin başında Kamu İktisadi Teşebbüsleri gelir. Özellikle bu işletmelerin zarar etmeyenleri veya «hür teşebbüs» elinde zarar etmemesi mümkün olanları, devletin elinden kurtarılmalı ve özel sektöre devredilmelidir!

KİT'lerin ekonomiyeye yük oldukları savı, tümüyle tek yanlı bir görüştür. Çünkü bu işletmeler, kapitalist ekonominin önemli bir yükünü çekmektedirler. Zarar etmelerinin, kaynak israf eden kurumlar olmalarının açıklanabilir yapay ve dikey sebepleri vardır. Ama yine de, devlete yük olsalar bile, kapitalist ekonomik işleyişe yardımcı olmaktadırlar.

KİT'lerin çalışma alanları çoğunlukla, tek tek özel sermayenin çarını aşan yatırımları gerekli kılar. Bu alanlar genellikle, geniş teknik ve işgücü kullanımını zorunlu kılan, ama kâr bakımından rizikolu alanlardır. Bunun için, işverenlerin KİT'lere karşı çıkan mantığı daha çok, bir başıbozuk saldırganlığı ve illikliği yansıtır. Bu işletmelerin işlevi daha da daraltılsın, bunlara tanınan devlet olanakları kısıtlansın... Buradan tasarruf edilecek kaynaklar özel teşebbüse verilsin... Kâr eden ya da etmesi mümkün olanları ise, tüm mal varlıkları ile birlikte hür teşebbüs erbabına devredilsin... Linyit, Demir-çelik, Sigara, Elektrik vb...

KİT'lerin gerçekten de bazı ekonomi dallarında önemli bir ağırlığı vardır. Hatta bir kısmında bütünüyle kontrolü sözkonusudur. Bazı KİT'lerin, üretim veya hizmetler dalında (pazarlama dahil) gerçekleştirme yüzdeleri bakımından yerlerine bakacak olursak şu sonuçlarla karşılaşmaktayız:

Türkiye'de toplam taşkömürü üretiminin (satılabilir) hepsini bir KİT gerçekleştirmektedir. (Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu % 100 devlet hisseli) Aynı kurum toplam linyit üretiminin % 67'sini gerçekleştirmektedir. Türkiye'nin toplam ham petrol üretiminin % 29'u (1971 yılında) ve % 35.6'sı (1975 yılında) T. Petrolleri A.O. tarafından gerçekleştirilmektedir. Demir cevheri üretiminin %58'i T. Demir Çelik İşletmeleri (%100 devlet hisseli) tarafından, bakır üretiminin %100'ü Et bank (%100 devlet hisseli) tarafından gerçekleştirilmektedir. Krom'da toplam üretimin %31'i Bor minerallerinde %42'si, Kükürtte %100'ü, Şekerde %60'ı KİT'ler tarafından üretilmektedir. Ham pamuklu dokumada Sümerbank (%100 devlet hisseli) %26, yine aynı kuruluş, ham yünlü dokumada %17'lik bir yer tutmaktadır. SEKA, kağıt karton üretiminde %86'lık, Türkiye Çimento Sanayi A.Ş. çimento üretiminde %43'lük bir üretim gerçekleştirmektedirler. Et ve Balık Kurumu, T. SEK., Toprak Mahsulleri Ofisi, Çay Kurumu, Türkiye Ziraî Donatım Kurumu, Yem Sanayi T.A.Ş., üreticiden belli bir taban fiyatla ürünleri alarak bunların bir kısmını işleyen ve pazara süren kuruluşlardır. Adı geçen KİT'ler dışında, KİT'lerin finansman sorunları ile ilgilenen ve kendileri de birer KİT olan bankalar, sigorta kuruluşları mevcuttur.

Ekonominin bazı temel alanlarında KİT'lerin payı ise şöyledir: Taşkömürü yüzde yüz, linyit yüzde 67, demir cevheri yüzde 58, bakır yüzde yüz, krom yüzde 31 bor yüzde 42, kükürt yüzde yüz, petrol yüzde 29, elektrik yüzde 100, ulaşım (demiryolu, deniz, hava) yüzde 100, dokuma yüzde 20, kağıt yüzde 86, şeker yüzde 60, çimento yüzde 43, et-balık yüzde 31, süt mamülleri yüzde 23.

KİT'lerin işgücü istihdamı konusunda da kapitalist ekonominin işleyişine önemli katkıları olduğu çok yetersiz bir plânlama ile bile olsa, kapkaççı ve talancı özel sektörün yarattığı bir çok tahribatı yine onlar adına telafi ettiği gözardı edilmemelidir. Örneğin: İşe işçi alımı bakımından istihdam artışından 1971/72 yılında Türkiye ortalaması % 3.4 iken KİT'lerde % 4.6 olmuştur. Aynı oran 1972/73 döneminde Türkiye ortalaması % 7.7, KİT'lerde 6.3, 1973/74 Türkiye ortalaması % 4.5 KİT'lerde % 11.9,

1974/75 Türkiye ortalaması % 4.2, KİT'lerde % 9.0 olarak gerçekleşmiştir. Sanayi dalında SSK kapsamında görünen işçilerin 1973 yılında % 16'sı, 1975 yılında % 17'si KİT'lerde çalışmaktadır.

İşte özel sektörün tekeli kesimleri, KİT'lerin bu istihdam kapasitesine ve bundan doğan zorunu devlet harcamalarına kaynak israfı olarak bakmaktadırlar.

Bu alanların kârlı olanları vardır. Enerji üretimi, demir-çelik ve devlet tekelinde olan içki ve sigara üretiminden özel teşebbüs yüklü kârlar vurabilir ve bu alanların işliyen üretim mekanizmalarının son halkasında gözü vardır. Ama, KİT'ler karşısında kopardığı yaygara bu alanları üstlenmekten çok, buralardan doğacak kâr olanaklarını kendisine kanalize edecek düzenlemelere yöneliktir. Tekelciler bu işletmelerin bugün, tüketiciler lehine devlet tarafından karşılanan, zararların, kendileri için çekilmesini istemektedirler.

Tarım ürünlerine yönelik KİT'ler ise zaten büyük oranda özel sektöre olanak sağlar niteliktedirler. Bunların kâr vaadedenlerin işkolu düzeyinde ağırlığı yok denecek kadar az tutulmuştur. Zarar edenlerinin ise ağırlığı fazladır.

Toprak Mahsulleri Ofisi, salt kendi uygulamaları ile, üreticiye zarar vermekte ve özel teşebbüse yarar sağlamaktadır. Örneğin bu kurum buğdayın % 16.7'sini, arpanın % 13.8 ini, mısırın % 03 ünü, ayçiçeğinin %41 ini, anasonun % 25 ini satın almaktadır. TMO alımları, özel sektörün düşük fiyatla alım yapmasını sağlarken, bu alımların sınırlı kalması, daha sonra yükselen fiyatların özel sektör elinde birikim sağlamasını doğurmaktadır. Et ve balık kurumunun üretim ve pazarlama içindeki payı % 35.9 u bulur ve buna karşılık devletten karşıladığı zararı 940 milyon liraya ulaşırken, bu dahi hayvansal ürünlerin fiyatlarını düşük tutmaya yetmemektedir. Süt Endüstrisi Kurumu % 08'lik bir alım kapasitesi ile, özel sektörün % 64.1 lik alımını ve elde ettiği fahiş kârları engeller nitelikte değildir.

KİT'lerin, «hür teşebbüs erbabının» anormal denecek düzeyde yüksek oranlı kârlarını engellemedikleri tam tersine, özel kesimde yüksek kâr oranlarının gerçekleşmesine katkıda buldukları görülmektedir. Devlet olanaklarının veya kredi kapasitesinin ağırlıklı bölümünü de KİT'lerin yutmadığı, bu alanda da özel sektörün imtiyazlı olduğu görülebilir. Kaynak israf ediyor yaygaralarıyla karşı çıkılan KİT'lerden bazılarının, devletten karşıladıkları zarar miktarları 1976 yılında şu düzeyde idi: TZDK 3 milyar 125 milyon, TCDDY 1 milyar 547 milyon, Et ve Balık Kurumu 940 milyon, Çay-Kur 543 milyon TPAO 450 milyon, SEKA 355 milyon, TEK 160 milyon TMO 134 milyon vb. daha önceki dönemden birikmiş zararların karşılanması da dahil olmak üzere, 1976 yılı içinde 21 milyar lira idi. Aynı yıl KİT'lerin bankalardan sağladıkları kredi miktarı ise 13 milyar idi. Halbuki yine aynı yıl, içinde bankaların 183 milyar liralık kredi hacminin 164.5 milyar lirasını özel sektör kullanmıştı. Özel sektörün kullandığı krediler 1977 yılında ise 231 milyar kapasite içinde 210 milyar lira idi.

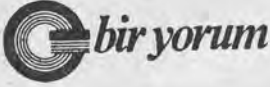
Özel sektörün yakınmalarına bakılırsa sanılır ki, kamu iktisadi teşebbüsleri «öz», özel sektör ise «üvey evlât» muamelesi görmektedir. Halbuki devletin özel sektörden başka evlâdı yoktur.

Yakınmalar ise, bizim burjuvamiye has bir mantığı yansıtır. Kendi sınıfsal geleceği açısından bile perspektifsiz olan burjuvamiye, eline fırsat geçmişken posasını çıkarıncaya kadar talan etmek ister her şeyi. Bağımlılığın ve asalaklığın verdiği bir alışkanlıktır.

Ve özel sektörün yakınmaları, sanki Türkiye'de bir «devletçilik» varmış, ağırlık-taymış gibi gösterir ortamı. Özel sektör korosunun mensubu ve başı da, her iktidar olduğunda, «devlete celeplik yaptırılmaz» diyerekten açar perdeyi!

● Demirel Hükümeti'nin Sağlık Bakanı Münif İslamoğlu, «Tam Gün Yasası» uygulamasının, sağlık hizmetlerini

devletleştirdiğini ve doktorluk onurunu zedelediğini belirterek, bu uygulamaya son verileceğini açıkladı

Sağlık Alanında Çağdaş Görüş ve İlkeler

Dr. MEHMET ALTINOK

Türkiye'de, toplum yapısındaki değişim, kitlelerin politize olmasını ve tüm ülke sorunlarının irdelenmesini getirmekte.

Tam süre çalışma yasası ile de sağlık alanında enine-boyuna tartışmalar gelişmekte.

Tekelci sermaye ile özdeşleşen ve bugün SSY Bakanlığında etkili olan çıkarıcı gruplarla, ilerici-demokrat-sosyalist kişi ve grupların tartışmaları da bütün hızıyla sürüyor. Bu ortamda, Ankara ve İzmir Tabip Odalarının 1977 yılında yaptıkları «Sağlık Alanında Çağdaş Görüş ve İlkeler» isimli çalışmanın, konuya ışık getirmesi yönünden yinelenmesinde yarar görmekteyim.

Sağlık sorunlarının, toplumun geniş kesimlerinin, çoğunluğu oluşturan emekçi sınıfların yararına çözümü için, sağlık hizmetleri ve örgütlenmesinin toplumsal bir yaklaşımla ele alınması gerekir. Böyle bir örgütlenme için gerekli koşul, toplumun tüm bireylerinin sağlığının toplumsal bir sorumluluk olarak değerlendirilmesidir. Doğal olarak bu ilke, DEVLET kontrolü gerektirir. Sağlık hizmetlerini bu ilkelere göre ele alan Sosyalist ülkeler artık birçok sağlık sorununun kesin çözümlerine ulaşma yolundadır. Dünya Sağlık Örgütü yetkilileri sosyalist ülkelerin uygulamalarına dayanarak, sağlık konuları, sağlık hizmetleri ve bu hizmetlerin örgütlenmesi alanlarında bazı ilkeler saptanmışlardır. Çağdaş sağlık hizmeti ilkeleri diye tanımlanan bu ilkeler şunlardır:

GENEL SAĞLIK KONULARI:

1 — Sağlık, yalnız hastalık ya da sakatlık olmayışı değil, bedensel, ruhsal ve toplumsal yönden tam bir iyilik durumudur.

2 — İnsan yaşamı, hastalık ve sağlık dönemleri diye ayrılmayacak bir bütündür. Sağlık hizmeti yalnız hastalara değil, hasta ya da sağlam herkese sağlanmalıdır. Sağlık hizmetinin amacı, toplumun tüm bireylerini hastalıklardan korumak, sağlıklarını sürdürmek ve geliştirmek, bilimin elverdiği en üst düzeye yükseltmek, hasta olanları iyileştirmek ve gerekli yardımları sağlamaktır.

3 — İnsan ve çevresi birbirinden ayrılmaz. Kişi çevresiyle (fizik, biyolojik, sosyal) birlikte değerlendirilmelidir.

4 — Tıp yalnız biyolojik değil, aynı zamanda toplumsal bir bilimdir. Çünkü amacı toplumsaldır.

5 — Sağlıklı bir yaşam ve sağlık hizmetlerinden yararlanmak, doğuştan kazanılmış bir haktır. Sağlık hizmeti, bir kamu görevi olarak ele alınmalı ve herkese ücretsiz sağlanmalıdır.

6 — Bir toplumun en önemli hastalıkları en sık görülen, en çok görülen ve sakat bırakan hastalıklardır.

7 — Bir kişinin ya da toplumun sağlık düzeyini belirleyen etkenleri oluşturan temel öge, sosyal ve ekonomik koşullar, sosyo-ekonomik yapıdır.

SAĞLIK HİZMETLERİ:

1 — Tüm sağlık hizmetleri devlet kontrolünde olmalı, devletçe sağlanmalıdır. Yani tüm sağlık hizmetleri devletleştirilmelidir.

2 — Her çeşit sağlık hizmeti herkese eşit biçimde ve sürekli olarak sağlanmalıdır.

3 — Koruyucu, iyileştirici ve esenlendirici (rehabilitasyon edici) sağlık hizmetleri birlikte ele alınmalı, tek örgütte toplanmalıdır.

4 — Koruyucu sağlık hizmetlerine öncelik verilmelidir. Çünkü, koruyucu hizmetler daha kolay ve ucuz, kişinin ve toplumun sağlığı açısından daha etkilidir. Tedavi hizmetleri, sağlığın korunması ve geliştirilmesinde başarısızlığa uğrandığında uygulanacak bir yöntemdir.

ÖRGÜTLENME:

1 — Tüm sağlık hizmetleri tek elde ve tek örgütte toplanmalı, merkezi olarak plânlanmalı ve tüm ülkede yaygın ve eşit biçimde yürütülmelidir. Örgütün yerel yönetiminde, koşullara uygun yürütme konusunda gerekli esneklik gerçekleştirilmelidir.

2 — Her ülke kendi koşullarına uygun ve kendi toplumunun sorunlarına yönelik yöntemler ve örgütlenme geliştirmeli, başka ülkelere göre plânlanmış yöntemlerden ancak yararlanmalıdır.

3 — Sağlık hizmetleri, toplum içinde ve toplumun en uç birimlerine ulaşacak biçimde örgütlenmelidir.

4 — Uç birimler üst kuruluşlarca sürekli izlenmeli, denetlenmeli ve desteklenmelidir. Örgütün tüm birimleri arasında ilişki ve işbirliği olmalıdır. Denetim, örgütün tüm birimlerine yapılmalı, yani yukarıdan aşağıya olduğu kadar aşağıdan yukarıya doğru da olmalıdır.

5 — Sağlık örgütü, sağlıkla ilgili diğer örgüt ve kuruluşlarla işbirliği yapmalıdır.

6 — Örgütlenme, sağlık hizmetlerinin niteliğini sürekli geliştirecek özellikte olmalıdır.

7 — Sağlık örgütü, toplumun istekleri ile sağlık gereksinimleri arasında ilişki kurmalıdır.

İNSAN GÜCÜ VE YÖNETİM:

1 — Tüm hekimler ve diğer sağlık personeli kamu görevlisi olarak çalıştırılmalıdır.

2 — Sağlık hizmeti bir ekip hizmetidir. Etkili sağlık hizmeti ancak bir sağlık ekibiyle gerçekleştirilebilir.

- 3 — Sağlık personeli, sağlık örgütünün yönetimine katılmalıdır.
- 4 — Sağlık örgütünde, toplumun temsilcilerinin denetimi ve yönetime katılımı sağlanmalıdır.

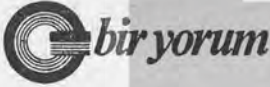
EĞİTİM VE ARAŞTIRMA:

- 1 — Eğitim ve araştırmanın sağlık hizmetine katkısı olacak, hizmeti sürekli geliştirecek nitelikte olmasına önem verilmelidir.
- 2 — Sağlık ekibindeki tüm görevlilerin, bilgi ve becerilerini geliştirebilmeleri için sürekli eğitim yapılmalıdır.
- 3 — Sağlık örgütü, hizmet verdiği toplumu sürekli eğitmelidir.
- 4 — Tüm tıp fakültelerinin ve sağlık bilimleri fakülte ve okullarının eğitimi, çağdaş sağlık ilkelerine ve toplumsal yarar amacına göre plânlanmalı ve düzenlenmelidir. Eğitim, bu doğrultuda standartlaştırılmalıdır.

— 6 ARALIK 1979 —

- Türkiye Sosyalist İşçi Partisi GYK eski üyelerinden ve partinin kuruluş çalışmalarında çeşitli kademelerde

görev almış olan Hüseyin Gürcan ödü.

Hüseyin Gürcan'ı Kaybettik

5 Kasım akşamı bir yüreğimiz daha eksildi. Onurlu bir parti yaşamı Hüseyin Gürcan için, bir askeri hastanede geçirdiği beyin ameliyatıyla son buldu.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Yönetim Kurulu eski üyesi olan Hüseyin Gürcan, Partinin taş taş üstüne inşa edildiği dönemlerin yorulmak bilmez bir savaşçısı olarak çalıştı. Hiç bir gün onun adına boş geçmedi. Adana ve Mersin il örgütlerinin temel harcında, Edirne il örgütünün çatısında, Parti yaşamının belli başlı çizgilerinde, fedakarlığın, yorulmazlığın, inancılığın ve mücadelenin sembolük değerlerinde Hüseyin Gürcan adına rastlamak her zaman mümkün olacaktır.

Gençliğin, Türkiye'nin siyasal yaşamında aktif bir rol almaya başladığı 1970 öncesi günlerde Hüseyin Gürcan'a, 15-16 yaşın çöşküsü içinde rastlanır. Yüksek öğrenim için geldiği İstanbul'da TİP Beşiktaş İlçe örgütünde ve Sosyalist Gençlik Örgütü İstanbul örgütünde sosyalizm mücadelesini sürdürdü.

12 Mart günlerini, bir yandan felsefe ve sosyoloji öğrenimini sürdürerek, bir yandan da işçi sınıfının sendikal örgütlenme çabalarına fiilen katılarak yaşadı. İşçi sınıfı arasındaki çalışmalarında başarılı bir örgütleyici ve ajitator olarak temayüz etti. Basın-İş sendikasında organizatör olarak çalıştığı profesyonel sendikacılık dönemini de, işçi sınıfının siyasal mücadelesinin gelişip güçlenmesi yönünde değerlendirdi.

Kitle Gazetesi çıkmaya başladığında, gazetenin Adana bürosu sorumluluğunu üstlenen Hüseyin Gürcan, TSİP Adana il örgütünün de kurucusu ve ilk il başkanı oldu. Daha sonra, Partisinin verdiği görevleri yerine getirmek üzere İçel il örgütünün kuruculuğunda bulundu. TSİP İçel örgütünün il başkanlığını da uzun süre yürüten Hüseyin Gürcan, Anadolu Cam Sanayii işçileri arasında bilimsel sosyalizmin kök salması için çalıştı. Hürca-İş Sendikası'nın örgütlenmesi ve fabrikalardan başlayarak, TSİP'in emekçiler arasında yaygınlaşıp kitleselleşmesinde önemli başarılar elde etti.

Daha sonraki yıllarda Parti'nin İstanbul ve Trakya örgütlerinde çalıştı. Birinci Partili Kongresi'nde yeniden Genel Yönetim Kurulu üyeliğine seçildiği zaman, partili kardeşlerine gönderdiği dayanışma ve kutlama telgrafı Edirne Cezaevi damgasını taşı-maktaydı.

Cezaevinden çıktıktan sonra, TSİP Bakırköy ilçe başkanlığına getirildi. İşçi sınıfı örgütlenmesinde önemli hizmetler gördüğü bu görevin ardından İstanbul il yönetim kurulu üyeliğine atandı.

Yüksek öğrenimini tamamladıktan sonra, Parti çalışmalarına eğitim emekçileri saflarında devam etti. Çanakkale'de ve Bursa Eğitim Enstitüsü'nde öğretmenlik yaptığı dönemler, onun partili mücadelesinde anılmaya değer başarılarla geçti. Bursa'da kendisine kurulan bir faşist pusudan, yanındaki genç sosyalist arkadaşlarıyla birlikte cesurca karşı koyarak kurtulan Gürcan, aynı olayın koşturması sırasında tutuklandı ve yeniden cezaevine gönderildi.

Cezaevinden çıktıktan sonra yedek subay olarak askere giden Hüseyin Gürcan, terhis'ne yirmi gün kala yattığı Gümüşsuyu askeri hastanesinde tehlikeli bir beyin ameliyatı geçirdi. 5 Aralık günü girdiği komadan kurtulamadı ve akşam saatlerinde öldü. Ölümünden bir hafta önce, bir erkek çocuğu dünyaya gelmişti.

6 Aralık günü Hüseyin Gürcan'ın cenazesini, arkadaşları Parti Genel merkezine getirdiler. Sıkıyönetim bu olay üzerine Parti genel merkezini basarak Hüseyin Gür-can'ın tabutunda arama yapmaya kalkıştı. Böylece Hüseyin Yoldaşımız, son yolculuğunda bile, sınıf mücadelesinin, zaten alışık olduğu koşullarını bir kere daha yaşıyarak aramızdan ayrıldı.

Partili kardeşleri tarafından, doğum yeri olan Isparta'nın Senirkent ilçesine götürülen Hüseyin Gürcan, 7 Aralık günü, çevre il ve ilçelerinden gelen partililerin katıldığı bir törenle toprağa verildi.

Sadece TSİP'liler değil, sosyalizme gönül vermiş tüm işçiler ve emekçiler, çalışkan, fedakâr, yetenekli ve halk muhalefetine ülkemizde bugünlere gelmesinde önemli bir pay sahibi olmuş, paha biçilmez bir yoldaşlarını, onbinlerce yüreklerinden birini yitirdiler.

Anısı omuzlarımızda yükselerek yaşamaya devam edecek.

12 ARALIK 1979

● Brüksel'de yapılan NATO Bakanlar Kurulu toplantısında Batı Avrupa'ya ABD füzelerinin yerleştirilmesi onaylandı. Türkiye karara olumlu oy

verdi. TASS ajansı bu kararın Doğu - Batı ilişkilerini etkileyeceğini açıkladı.

24 ARALIK 1979

- Bir gurup öğretmenin, Kahraman Maraş olaylarını protesto amacıyla dersleri boykot etmesi üzerine TÖB-DER kapatılıp, beşbini aşkın öğretmen açığa alınırken, Cibali

Tekel Fabrikası'nda çalışan 4400 işçi de can güvenliklerinin sağlanmasını isteyerek direnişe geçti.

27 ARALIK 1979

- ABD'nin Afganistan Devrimi'ne dışardan müdahale plânlarının açığa çıkması üzerine Sovyetler Birliği Afganistan hükümetinin yardım çağrısına uyarak bu ülkeye askeri

yardım gönderdi. Bu arada Afganistan yönetiminde üst düzeyde değişiklikler oldu. Babrak Karmal başkanlık görevine getirildi.

2 OCAK 1980

- Genelkurmay Başkanı ve kuvvet komutanlarının imzasıyla, cumhurbaşkanlığına ve parlamentoda grubu bulunan siyasi parti liderlerine bir «muhtıra»

gönderildi. Demirel «mektubun muhatabı biz değiliz» derken, CHP Genel Başkanı Ecevit: «Bu mektupla bunalım yeni bir aşamaya ulaşmıştır» dedi.

Komutanların Muhtırası

«Ülkemizin içinde bulunduğu son derece önemli siyasi, ekonomik ve sosyal ortamda her geçen gün hızını biraz daha arttıran anarşi, terör ve bölücülüğe karşı millî birlik ve beraberliğin sağlanabilmesi için Türk Silâhlı Kuvvetleri ülke yönetiminde etkili ve sorumlu anayasal kuruluşları ve özellikle siyasi partileri göreve davet etmek mecburiyetinde kalmıştır.

Kahramanmaraş olaylarının yıldönümünde henüz ilk ve orta öğretim çağındaki evlatlarımızın örgütlü eylemciler tarafından zorla sürükledikleri anarşik olaylar ibretle müşahade edilmiştir. Anayasamızın getirdiği geniş hürriyetleri kötüye kullanarak İstiklâl Marşımız yerine komünist enternasyonalî söyleyenlere, şeriat düzeni davetçilerine, demokratik rejim yer ne her türlü faşizmi getirmek isteyenlere, anarşiye, yıkıcılığa ve bölücülüğe milletimizin tahammülü kalmamıştır.

İktidar olan siyasal partinin, partilerin bütün devlet kademelerini kendi siyasî görüşleri doğrultusunda hareket edecek kişilerle doldurması, kamu görevlilerinin ve

vatandaşların bölünmesini zorunlu hale getirmektedir. Siyasî partilerce yaratılan bu bölünme giderek anarşi ve bölücülüğü destekleyen iç kaynakların şekillenmesine, himayesine, polis, öğretmen ve diğer birçok kuruluşların birbirlerine düşman kamplara ayrılmasına neden olmaktadır. Türk Silâhlı Kuvvetleri ülkemizin siyasî, ekonomik ve sosyal sorunlarına bir çözüm getirmeyen, anarşi ve bölücülükle bütünlüğünü tehdit eden boyutlara varmasını önleyemeyen, bölücü ve yıkıcı gruplara tavizler veren ve kısır siyasî çekişmeler nedeniyle uzlaşmaz tutumlarını sürdüren siyasî partileri uyarıya karar vermiştir.

Bölgemizdeki gelişmeler Orta Doğu'da her an sıcak bir çatışmaya dönüşebilecek durumdadır. İçte anarşist ve bölücüler yurt sathında genel bir ayaklanmanın provalarını yapmaktadırlar. Ülkede birlik ve beraberliği, vatandaşın can ve mal güvenliğinin süratle sağlanabilmesi için gerekli kısa ve uzun vadeli tedbirlerin, yüce meclislerimizce en kısa zamanda kararlaştırılması, bugünkü ortam içinde hayati bir önem taşımaktadır. Diğer yandan meclislerin açılışından bir buçuk ay sonra komisyonların ancak teşkil edilebilmesi ve ülkenin acilen çözüm bekleyen konuların müzakere edilebilmesi için bugüne kadar müşterek bir gündemin saptanamaması üzüntü ile izlenmektedir.

Atatürk milliyetçiliğinden alınan ilham ve hızla vatandaşlarımızı kaderde, kıvançta ve tasada ortak bölünmez bir bütün halinde millî şuur ve ülküler etrafında toplamanın iç barış ve huzurun sağlanmasında temel unsur olduğu apaçık bir gerçektir.

Ülkenin içinde bulunduğu bu durumdan bir an önce kurtulması, hükümetler kadar diğer siyasî partilerimizin de görevleri arasındadır. Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Yasası ile kendisine verilen görev ve sorumluluğunun idraki içinde ülkemizin bugünkü hayati sorunları karşısında siyasî partilerimizin bir an önce millî menfaatlerimizi ön plana alarak Anayasamızın ilkeleri doğrultusunda ve Atatürkçü bir görüşle bir araya gelerek anarşi, terör ve bölücülük gibi devleti çökmeye yönelik, her türlü hareketlere karşı bütün önlemleri müştereken almalarını ve diğer anayasal kuruluşların da bu yönde yardımcı olmalarını ısrarla istemektedir.

Kenan Evren, Orgeneral Genelkurmay Başkanı, Nurettin Ersin, Orgeneral Kara Kuvvetleri Komutanı, Bülent Ulusu, Oramiral Deniz Kuvvetleri Komutanı, Tahsin Şahinkaya, Orgeneral Hava Kuvvetleri Komutanı, Sedat Celasun, Orgeneral Jandarma Genel Komutanı.»

9 OCAK 1980

- Ecevit Hükümeti döneminde çerçevesi hazırlanmış ve görüşmeleri başlamış olan ABD - Türkiye arasındaki Savunma İşbirliği Anlaşması Ankara'da imzalandı. Anlaşma, Türkiye'deki ABD üslerini artırıyor, sürelerini uzatıyor ve ABD'ye yeni askeri olanaklar sağlıyor. Türkiye'ye ait üslerin ABD ile ortak kullanılması da, imzalanan anlaşmanın maddeleri arasında.

24 OCAK 1980

- Demirel Hükümeti devalüasyon ve zam kararlarını açıkladı. Buna göre doların değeri 47 liradan 70 liraya, Alman Markının değeri 27.20 liradan 40.49 liraya, İngiliz Sterlini ise 87.32 liradan 159.50 liraya yükseltildi. Hükümet ayrıca KİT mamüllerine ve akaryakıtta yüzde 100 ile yüzde 800 arasında değişen oranda zam yaptı.

Sovyetler Birliğinin Barışçı Girişimleri ve Batıdaki Yankıları

«SOFYA PRESS»

Bundan bir süre önce, barış topu, Amerikan kalesine atılmıştır. Uluslararası kamuoyu, merakla bekleyiş içindedir. Birleşik Amerika'nın ve NATO'nun, «Ölüm Füzeleri» diye bilinen füzeleri Avrupaya yerleştirme plânlarına engel olunması çağrıları yapılıyor. Çağrısı yapanlar, Batı Avrupa'nın silâh depolarını yeni kitlesel kırım silâhlarıyla doldurmak için, ortada hiç bir neden bulunmadığını belirtiyorlar. Ve açıklıyorlar: Batı Avrupa için ortada hiç bir tehlike yok. Böyle olduğuna göre, neye, kime karşı «savunma» lâfları ediliyor. Olmayan bir tehlikeye karşı savunma olur mu?

Eski dünyanın bütün sağduyu sahibi siyasetçileri bu gerçeği görüyorlar. Federal Almanya Başbakanı Helmut Schmit'in, bundan bir süre önce kendisine saygınlık kazandıran konuşmasını belirtmemiz yeterlidir. Helmut Schmit, Sovyetler Birliği'nin savaş için değil, sağlıklı, kalıcı bir barış için çalıştığını, bu yüzden de saldırı plânları yapmayı düşünmediğini itiraf etti.

Açık olan başka bir yan daha var. Avrupaya yeni Amerikan nükleer füzelerinin yerleştirilmesi, Sosyalist Enternasyonal'in Silâhsızlanma Komisyonunda K. Sorsa'nın uyardığı gibi, Avrupa'nın nükleer silâhlardan uzaklaşması umutlarını da suya düşürebilir. Bütün Avrupalılar kendileri için ve çocukları için nükleer patlamalardan korunan, güvenli bir Avrupa arzusunu taşıyorlar mı ki? Bundan bir süre önce Belçika'nın Dö Han kentinde, 1975 Helsinki Konferansı'na katılan ülkelerin çoğunun, BMT'na üye ülkelerin çoğunun ve bir çok uluslararası örgütün temsilcilerinin hazır bulunduğu Avrupa Kamuoyu Formu düzenlenmişti. Bu forumda da, Avrupa'luların nükleer silâhsız bir Avrupa özlemleri dile getirildi. Dünya Barış Konseyi'nin «Yeni tehlike önlenmelidir! Amerika'nın Avrupa'daki yeni füzelerine hayır!» çağrısında da halkların bu isteği dile getirilmiştir.

Silâhlanma yarışını yeniden böylesine hızlandırmanın önüne geçme halkların kalıcı bir barış umutlarını gerçekleştirme olanağı var mıdır? Evet, vardır. L.İ. Brejnev tarafından, Berlin'de verdiği demeçte formüle edilen yapıcı öneriler bu yönde yeni yollar gösteriyor. Ve bu girişimin dünya kamuoyunun dikkat merkezinde bulunması da kuşkusuz tamamen doğaldır. Bu öneriler, Birleşmiş Milletler Teşkilâtı'nın 34 üncü oturumunda kürsüden, «ciddiyetle ele alınmaya değer» (Avusturya Başbakanı B. Krayski). Orta Avrupa'da silâhların ve silâhlı güçlerin karşılıklı olarak indirimi için Viyana'da yapılan görüşmeleri «olumlu olarak etkileyen» (İsveç Dışişleri Bakanı Ul Ulsten) biçiminde değerlendirildi.

Ne var ki, Batıdaki kimi çevrelerin ve onlara bağlı kışkırtıcı propagandacıların, SSCB'nin barışçı adımlarını, hiç bir anlamı olmayan «içeriksiz bir jest» olarak gösterme çabalarını da belirtmemiz gerekir.

Üstelik Batı Almanya'nın «Soğuk Savaş» yanlıları bütün Kuzey Atlantik Pakti üyeleri adına konuşmaya da giriştiler. Örneğin Hristiyan Demokratlar Birliği Başkanlık

Bildirisinde, Sovyetler Birliği silâhsızlanma konusunda ve silâhların kontrolünde «köklü önlemlere hazır» olmadıkça, NATO'nun Batı Avrupa'daki askersel gücünü modernleştirmekten vazgeçemeyeceği belirtiliyor. Ne ki, Sovyetler Birliđinden istenen «hazırlık» nedir?

Her halde iftiracıların istedikleri yalnızca şudur: Eğer Sovyetler Birliği ve Varşova Antlaşmasının öteki ülkeleri, tek yanlı olarak bütün silâhlı güçlerini dağıtırlarsa. NATO üyelerinden kimi sorumlu siyasetçiler, silâhsızlanma görüşmelerinin, yalnızca «silâhlanmanın tamamlanmasından» sonra, yani Batı Avrupa'nın nükleer füze poligonuna dönüştürülmesinden sonra sürdürülebileceğini ileri sürüyorlar. Üstelik bu tezi ileri sürerken, yalnızca kendi kızgın kafalarının hayalinde var olan bir «Sovyet üstünlüğünden» de söz ediyorlar.

Ne var ki, gerçekler inatçıdır. Ve gerçekler gösteriyor ki, başkası değil, tam da NATO, son on yıl içinde nükleer silâhlarının sayısını ve bunların taşınmasında kullanılan araçları iki misli arttırmıştır. Kuzey Atlantik Paktının taktik hava gücü de, füze sistemleri de, nükleer başlıklı topçu güçleri de yüzde yirmi oranında yenileştirilmiş ve artırılmıştır. Öte yandan, aynı dönemde Sovyetler Birliği'nin Avrupa kesiminde orta menzilli nükleer silâh taşıyan araçlarının sayısında tek bir füze, tek bir uçak artışı olmamıştır.

Dahası var. Birleşik Amerika, Sovyetler Birliği'ni askersel üslerle çevirmişken ve 100'den fazla ülkede 500.000 asker tutarken, Sovyetler Birliği, kendi toprakları dışında askersel üsler kurmayı kesinlikle reddetmekte ve buna ek olarak, topraklarında nükleer silâh bulunmayan ülkelere karşı hiç bir zaman böylesi silâhları kullanmayacağı güvencesini vermektedir.

Birleşik Amerika Dışişleri Bakanı Cyrus Vance'nin bu yıl Ekim ayı sonlarında Florida eyaletinin Heynsvil kentinde yaptığı konuşmadaki açık itirafını da anımsatmak gerektir. Vance'in sözlerine göre, Birleşik Amerika ve müttefikleri, Sovyetler Birliğine ve Varşova Antlaşması'nın öteki ülkelerine oranla, askersel amaçlar için «hemen de yüzde 25 daha çok harcama» yapmaktadırlar.

Bu durumda, kim kimi tehdit ediyor sorusunu sormak doğrudur.

Halklar, Birleşik Amerika'nın ve NATO'nun hummalı biçimde silâhlanma yarışına yönelik siyasetlerinin barışı tehdit ettiğini görüyorlar. Haklı olarak, böylesi bir tehlikeye olduğunu söylüyorlar. Zaten bu şeytanca silâhlanma yarışını haklı göstermek için de yüzyıllık bir yalan, «kızıl tehlike» denen masal yeniden piyasaya sürülmüş değil midir? Batılı siyasetçilerin, Sovyetler Birliği'nin her yeni barışçı girişimine sevinmek değil, bundan endişe duydukları, sinirlendikleri gözlerden kaçmıyor, kaçması çok zordur. SALT-2'nin imzalanmasından sonra, askersel alanda yumuşamada ulaşılan başarının artırılması gerekirken, Viyana'da silâhsızlanma konusunda yapılan görüşmelerde Batılı temsilcilerin konuların yakınlaştırılmasına çalışmaları, başka nasıl açıklanabilir ki?

Zaman geçiyor. Ve stratejik «Ölüm Füzelerinde» direnen NATO'lular, Batı Avrupa kamuoyunun tepkisini kırmaya çalışarak kolları sıvamış, hazırlığa geçmişlerdir. En kaba şantajlardan tutunuz da, Batı Avrupalı müttefiklerin «kollarını büküp teslim almakta» tutunuz da, özel eksperlerin «örgütlerine» varıncaya değin, her türlü yol ve yöntemle başvuruyor. Silâhsızlanmaya karşı olan Batılıların yardımına kendi kendisini NATO'nun 16 cı üyesi ilân edenler de koşuyor. Büyük Çin Settinin ardındakiler son, Sovyet barış girişimini de lanetlemeye başlamışlardır.

Ne var ki halklar şunu açıkça görüyorlar: Güvenliđini ve bir bütün olarak dünyanın güvenliğini pekiştirmek, yalnızca silâhsızlanmayla mümkündür, yoksa Avrupaya ölüm füzeleri yerleştirmekle, yeni yeni füzeler bulmaya çalışmakla değil.

1 Mayıs 1980'de Acil Görevlerimiz

HASAN ŞERİF

Son aylar, Ortadoğu'da politik ve askeri gerginliğin artmasına neden olan olaylarla geçti. İran Devrimi'nin gösterdiği gelişme süreci ve Afganistan Devrimi'nin uluslararası boyutları, ABD emperyalizminin Ortadoğu'ya dönük planlarını yakından etkilemiş bulunuyor.

ABD emperyalizminin tırmandırdığı politikalar arasında, askeri güç kullanmak da dahil olmak üzere, bilinen tüm baskı metodları, kışkırtmalar, dayatma ve provokasyonlar önemli yer tutuyor. Türkiye'nin de içinde yer aldığı bu mizansenin amaçları özetle şunlardır:

● İran ve Afganistan Devrimleri'nin bölgede değiştirdiği güç dengelerini ABD lehine bozmak ve eldeki mevzileri mümkün olduğunca korumak.

● Çöken SENTO ittifakının yerine geçebilecek nitelikte gerici bir ittifakın şartlarını yaratmak. Bunun için elverişli bulunan Mısır-İsrail - Suudi Arabistan'a ilâveten Türkiye'yi hazır hale getirmek.

● Bölgede yeni askeri üsler elde etmek ve bu üsleri, başta Arap Ulusal Hareketleri, İran ve Afganistan devrimleri olmak üzere, ilerici halk güçlerine karşı, gerektiğinde kullanmak.

● Bölge halklarının anti-emperyalist mücadelesinde baş engelle-yici olarak kullanılan İsrail devletini, bu gerginlik ortamından yararlanıp daha da güçlendirmek ve hatta nükleer silâhlarla donatıp yayılcılı-ğına hız kazandırmak.

● Basra körfezini yeni baştan silâhlandırıp Sovyetler Birliği'ne karşı bir tehdit platformu haline dönüştürmek.

● Filistin Kurtuluş Hareketi'nin (FKÖ'nün) son yıllarda kazandığı siyasi ve diplomatik başarıların önüne set çekmek ve Filistin Halkı'nın kendi kaderini tayin etmesini engelliyen geleneksel militarist politikayı yükseltmek.

● Lübnan'da karşı devrimci hareketin ilerlemesi için olanaklar ya-ratmak ve bu ülkede gelişmekte olan ilerici halk hareketini ezmek,

● Türkiye'yi bir ileri karakol haline dönüştürmek ve bu kapsamda yeni askeri üsler ve ödümler elde etmek.

● Kıbrıs'ta adil ve barışçı çözüm olanaklarını zorlaştırmak ve ada-yı emperyalizmin çıkarıları için kullanılabilir bir zemin haline getir-mek.

ABD emperyalizminin bu genel amaçlarını gerçekleştirmesi hayli zordur. Bunun için ortada büyük engeller mevcuttur. Bu engellerin hiç değilse bir bölümünün yok edilmesi gerekmektedir. Yeni militarist plân-lar, kışkırtmalar ve provokasyonlar bunun içindir.

Emperyalistlerin bu hesaplarını açığa vuran göstergeler, bundan öncekilerle birleşerek çoğalmaya ve çok tehlikeli bir hal almaya baş-lamıştır. Türkiye'den bağımsız olmayan, tersine, Türkiye'nin tam orta-sında bulunduğu bu yeni gelişmelerden biri Irak-İran ve Irak-Suriye ger-ginliğidir. Kendi ülkesinde ilerici halk güçlerine ve özellikle komünist-lere karşı yoketme politikası güden Saddam Hüseyin, dışa dönük sal-dırgan girişimlerinde doğrudan doğruya ABD emperyalizminin desteğini sağlamıştır.

Bunun yanında, ABD emperyalizmi Türkiye ile yeni bir Savunma İş-birliği Anlaşması imzalamış ve yeni askeri kolaylıkları elde etmiştir. İran Devrimi'ne karşı hasmane saldırılarını derinleştiren ABD yönetimi Tür-kiye'yi de bu gerici saldırganlığın içine itmeye çalışmaktadır.

Ortadoğu'daki genel siyasi buhranı daha da derinleştirmek ve doğ-rudan askeri müdahalelerin eşiğine sürükleyebilmek bakımından ABD yönetimi resmi devlet politikalarını kullanırken, gizli faaliyetlerde bulun-mayı da ihmal etmiyor. CIA'nın örgütlediği ve başını çektiği gizli hare-ketler Suriye'de ilerici yönetime karşı «Müslüman Kardeşler» adı altın-da piyasaya sürülürken, aynı örgüt Türkiye'de de MHP ve yandaşla-

rıyla, sıkı bir ilişki içine girmiştir. Son günlerde öldürülen bir çok ilerici aydının katlinden işte bu mizansen sorumludur.

TÜRKİYE ÜZERİNE HESAPLAR

ABD emperyalizminin Türkiye üzerine yoğunlaşan hesapları biliniyor. Bu hesapların başında, ABD'nin çıkarlarını, hem Türkiye'de hem bölge düzeyinde savunacak bir işbirlikçi, gerici faşist, bir rejimin iş başına getirilmesidir. Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik ve siyasi koşullar ABD yönetiminin bu konudaki iştahlarını beslemektedir.

ABD'nin Türkiye'ye yüklemek istediği karakolluk görevi ve buna denk düşen baskı iktidarı için gerici burjuva partileri taliptirler. MHP'nin desteğini alan Demirel azınlık iktidarı bu yönde hayli adım atmıştır. ve atmaya devam etmektedir. 1 Mayıs 1980'in eşliğinde bu adımlar büyümeye başlamıştır. Emperyalizmin yeni yeni dayatmalarda bulunması için Türkiye'yi elverişli kılan ekonomik ve siyasi koşullar ise başlıca şunlardır.

Türkiye'de kapitalizm işlemez hale geldi. En azından eski kalıpları ile bu sömürü çarkını işletilebilmek mümkün olmamaktadır. Tekellerin döviz talepleri Batı'dan kolay karşılanabilecek gibi değildir. Esasen batının da, hayli geniş olan bu yardım taleplerini karşılamaya, ne gücü yetmektedir, ne de niyeti vardır.

Bağımlı kapitalist ekonominin işbirlikçi tekeller elinde geldiği bu noktada, durum değişmedikçe umduğu yardımı alamıyacağına göre burjuvazi ve siyasi gericiler, ülke içindeki «kaynaklara» saldırmaktadırlar. Bu hesapları başarılı olursa dış yardımın önündeki tıkanmaların da açılacağını umut etmektedirler.

Onların içerde «kaynak» diye baktıkları, işçilerin, emekçilerin alınlarından emeğinden başkası değildir. Bu nedenle emekçi sınıfların gelir düzeylerini düşürmek için ellerinden geleni yapmaktadırlar. En doğal halk grevlerinin karşısında bile uzlaşmaz tutum almaları, halkın temel tüketim mallarına sürekli zam yapmaları, enflasyonun sonuçlarını halka yüklemek için aldıkları ekonomik tedbirler —adı altındaki ekonomik saldırılar— bundandır. Tekeller, ülke ekonomisinin kısa ve uzun vadeli perspektiflerine bakmaksızın, bugün ne bulabilirlerse onu cebe indirmeyi denemektedirler.

AP iktidarının ve tekellerin ortak isteğini açıkça ifade edersek, bu halk yığınlarının açlığa mahkum edilmesidir. Buna kendiliğinden razı olmayacak olan halk güçlerinin, ilerici tüm politik ve demokratik güçlerin ezilmesi, yok edilmesidir. Bu nedenle, ekonomik plânlarını tamamlayan siyasi plânlarını da işletmektedirler. Mevcut ya da denenmiş si-

yasi formüllerin yetmediğini görmüşlerdir. Ekonomik açmazlarını tamamlayan siyasal açmazları, tekelleri ve gerici güçler koalisyonunu, daha baskıcı bir rejim özlemine itmiştir. Halkımızın başına daha karanlık bir rejimi belâ etmek ve demokrasiyi tümüyle rafa kaldırmak için işletilen bu plân uygulanmasından oldukça ileri merhalelerine varıldığı da gözleniyor.

Azınlık AP iktidarı, arkasına tekellerin ve gerici mihrakların çoğunluğunu almış bulunuyor. Bu güvenlidir ki, sivil çerçevede bir yönetimin halk güçleri üzerinde amansız baskılar uygulayabileceğini, bunun için kendisinin sadece desteklenmesinin yeterli ve gerekli olacağını kanıtlamaya çalışıyor. Devlet mekanizması içinde geniş bir faşistleştirme operasyonunu hızla gerçekleştirirken, öbür yandan demokrasiyi işlemez hale getirecek olan yasal düzenlemeleri zorlaması ve bunlardan bazılarını elde etmesi, bu dediğimizi doğrular niteliktedir. Ancak gelişmeler AP'nin çizdiği ve CHP'nin de razı olduğu bu çerçeveyi de kıracak ve askeri bir müdahaleye ulaşacak biçimde tahrik edilmektedir. Bunda iç ve dış gerici mihrakların rolü başta gelmektedir.

Mümkün olursa, AP ve ona desteğe zorlanan diğer burjuva partilerinin ortak çabalarıyla varılmak istenen hedeflerin başında, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin yeniden kurulması, Olağanüstü Hal Yasasının çıkarılması, seçim sisteminin değiştirilmesi ve tüm bunlara kılıf olabilecek biçimde Anayasa'nın tebdil, tağyir ve hatta ilga edilmesi geliyor. Eğer bunların yapılmasında AP'nin ve mevcut burjuva siyasal güçlerin soluğu tükenirse sahneye yenileri sürülecektir. Bu güçlerin neler olacağını kestirmek için hiç de kâhin olmaya gerek yoktur.

Halkımızı bekleyen bu ciddi tehlike faşizmden başkası değildir. Bu rejimi kotarma özelemleri, gizli olmaktan çıkmış ve günlük konuşmalara ve demeçlere yansımaya başlamıştır. Bu karanlık rejimin gittikçe beliren çizgileri 1 Mayıs 1980'de çok daha kalınlaşmıştır.

İktidar 1 Mayıs'a doğru, işçi sınıfına karşı olan derin husumetini kusmaya başlamış bulunmaktadır. Başbakan açık açık «1 Mayıs'ı kutlatmayız» diyerek meydan okumakta, işçi sınıfının bu en doğal hakkını tanımadığını göstermektedir.

İşçi sınıfının Birlik, Mücadele ve Dayanışma gününü kutlamasından bu denli korkuluyor olması, hakim sınıfların içinde buldukları durumu gösteren bir başka göstergedir.

1 MAYIS 1980'DE DEMOKRATİK GÖREVLERİMİZ

Faşizm tehlikesine karşı, emekçi sınıfların örgütlü politik ve demokratik güçlerine önemli mücadele görevleri düşmektedir. Bu görev-

ler, geçmişten gelen ve üstesinden gelinememiş olan görevlerin birleşmesiyle daha da ağırlaşmaktadır. Ama başka çaresi de yoktur ve ne denli zor olursa olsun, halk muhalefetini örgütlemek ve mücadeleye seferber etmek için bu görevler mutlaka yerine getirilmelidirler.

İşçi sınıfımız ve halk muhalefetinin diğer dinamik unsurları, tekellerin saldırılarına boyun eğmeyeceklerini göstermişlerdir. Sermaye örgütlerinin uzlaşmazlığı karşısında işçi grevleri kararlıca ve giderek yaygınlaşan oranda sürmektedir. Öte yandan işçi sınıfının direniş potansiyeli ,sadece hak alma grevleri ile sınırlı değildir. İşçi sınıfı demokratik hakları ve özgürlükleri için direnebileceğini geçmişte göstermiştir. Bugün de göstermektedir. Tekel, Tarih ve Antbirlik pratikleri bunu kanıtlar niteliktedir.

Halk muhalefetinin öteki unsurları arasında da hoşnutsuzluk son hızla genişlemektedir. Kısaca, başta işçi sınıfı olmak üzere, tüm emekçi sınıflar, tekellerin ve iktidarın ekonomik saldırılarına olduğu kadar, politik saldırılarına da karşı çıkmakta, bunu açığa vurmaktadırlar.

Ancak, Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu koşullarda demokrasiyi, korumak, emekçi sınıfların acil taleplerini güvence altına almak ve tekellerin saldırısını geriletme, halk muhalefetinin kendiliğinden direniş ile mümkün olamaz. Esas olan, sosyal muhalefetin bütün güçlerini tek bir örgütlü muhalefet haline getirmek ve demokrasi mücadelesine en geniş kitleleri seferber etmektir. Bu da örgütlü politik ve demokratik güçlerimizin sorumluluğudur.

Türkiye'de acil demokratik görev «faşizme geçit vermemektir.» Faşizme geçit vermemenin biricik yolu, faşizme karşı olan bütün toplum kesimlerini kucaklayacak bir siyasal cephenin oluşturulmasıdır. Faşizm tehlikesini bilimsel sosyalistlerden, liberal demokratlara kadar uzanan en geniş siyasal yelpazenin birliği önliyebilir. Faşizme karşı olan tüm siyasal parti ve akımları anti-faşist mücadele temellerinde birleştirecek politik çalışmalar içinde olmak, bu konuda alabildiğine esnek, güven verici ve yapıcı bir yol benimsemek gerekir. Türkiye'de bu yönde umut verici adımların atılmasında hayli geç kalındığı öncelikle tesbit edilmelidir.

Anti-faşist mücadelenin örgütlü siyasal önderliğinin oluşturulması, merkezi düzeyde bir siyasal işbirliği sorunudur. Bu yönde atılmış olan adımlar daha da geliştirilmeye, yeni yeni anti-faşist siyasal akımların bu çalışmalara katılmalarını sağlamaya muhtaçtır. TSİP, TİP, Birlik Dayanışma ve Devrimci Demokratlar arasında başlamış olan merkezi siyasal işbirliğinin başlıca amacı, kitleleri demokrasi mücadelesine ka-

nalize edebilecek en geniş bir siyasi işbirliğine ulaşmaktır. Bunun için demokratik güçlerin birleşmesini sağlamaktır.

Anti-faşist güçlerin siyasal işbirliği platformu, demokrasi güçlerini ortak mücadeleye kazanmakta önemli bir adımdır. Ama bu adımın kalıcı sonuçlara varabilmesi için daha bir çok çalışma yapılması gerekmektedir. Halbuki kamuoyu tarafından «üçlü çağrı» olarak bilinen siyasi belgenin işaret ettiği hedef, tüm demokratik ve siyasi nitelikli örgütlerin ve kuruluşların bir araya geleceği bir «Demokratik Birlik» platformu oluşturmaktır. Bu platform, demokrasi mücadelesinin ortak temelini ve programını yaratabilir, bu programın gerçekleşmesi için mücadeleyi örgütleyebilir.

Demokratik Birlik Platformu, siyasal önderliğini tüm anti-faşist siyasi akımları bir araya getirebilecek olan anti-faşist siyasal cephe de bulabilir. Birbirini tamamlayan bu iki örgütsel görevden birini ötekini önüne koymaksızın, demokrasi güçlerini toparlamak, demokratik ve siyasi muhtevalı görevleri ve mücadeleyi birleştirmek, kısa vadeli hedeflerle uzun vadeli hedefleri, bir bütünlük içinde gözeten mücadele yürütmek mümkün olabilir.

Öte yandan anti-faşist siyasi mücadele bir cephe sorunu olduğu kadar, cephe sorunu da işçi sınıfının siyasal önderliği sorunudur. Türkiye'nin koşullarında bu, bilimsel sosyalist hareketlerin örgütsel birliğini sağlamak görevini de karşımıza çıkartmaktadır. Bu bakımdan, merkezi siyasal işbirliklerinden, anti-faşist siyasi bileşenlerin çoğalması kadar, bilimsel sosyalistlerin birliğinin olgunlaşması da beklenmelidir. Ne ki, demokrasi güçlerinin birlik zeminini, bu zeminin siyasal önderliğini somutlayacak olan anti-faşist siyasi güçlerin birliğini ve bilimsel sosyalistlerin öncü birliğini birbirine karıştırmamak, birini ötekini karşısına çıkarmaksızın çözümlenmeye çalışmalıdır.

Demokratik birliğin ve anti-faşist siyasi cephenin ilk ve önemli görevi, faşizme geçit vermiyecek mücadeleyi yürütmek olacaktır. Demokrasiyi korumak ve geliştirmek, yığınların acil talep ve çıkarlarını tekelere teslim etmemek olacaktır. Bu cephe, demokrasi cephesidir ve içinde bilimsel sosyalistlerden başlayarak sosyal demokratlara —hatta hedef olarak koymak gerekir, faşizmden yararı olmayan tüm güçlere— kadar geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır. Bu yelpazede sosyal devrimin tüm sınıf güçleri vardır.

Anti-faşist mücadelede, sadece sosyal devrimin sınıf güçleri değil, sosyal devrimin kendisinin de perspektifi vardır. Bu nedenle, anti-faşist mücadelenin sınıfsal ve siyasal bileşenlerine bakarken, bu mücadelenin niteliğinin çok yönlü karakterine ve gelişme eğilimlerine de

bakmak gerekir. Anti-faşist görevlerle sosyal devrimin hedeflerini birbirine karıştırmamak, ama bu görevleri birbirinden mekanik bir tarzda da ayırmamak gerekir. Anti-faşist mücadelemizin başarısı, halk muhalefetini ve onun iktidar mücadelesini de güçlendirecektir. Faşizm tehlikesini geriletecek ve halk güçlerinin daha ileri mevziler elde etmesini sağlayacaktır. Ondan da öte bu mücadele, Halk Demokratik İktidarının perspektifini açacak, sosyal devrim hedefini yakınlaştıracaktır, somutlaştıracaktır.

Kapsamı ve niteliği farklı olan demokratik ve anti-faşist siyasi birliklerle sosyal devrim güçlerinin birliğine, «farklı» niteliklerini dikkate alan bir **bütünlük** içinde bakmak zorunluluğu vardır.

SONUÇ:

ABD emperyalizminin Ortadoğu'ya dönük ve Türkiye üzerinde biriken hesaplarını, Türkiye'nin iç koşullarıyla birleştirdiğimizde görülüyor ki, emekçi sınıflar önemli ekonomik ve siyasi komplolarla karşı karşıyadırlar. Türkiye emperyalizmin ileri bir karakolu olarak yeniden tahkim edilmek isteniyor ve bunun için bir baskı rejimiyle tahkim edilmesi planlanıyor. Hakim güçlerin kısa vadeli hesaplarıyla ABD emperyalizminin hesapları burada çakışmaktadır ve halkımız için ciddi ve yakın bir tehlike oluşturmaktadır. 1 Mayıs 1980'de bu hesaplar, artık gizlenemez hale gelmiştir.

Buna bağlı olarak ilerici siyasi güçlerin mücadele görevleri de savsaklanamaz hale gelmiştir. Faşizm tehlikesine karşı yığınların en geniş kapsamlı siyasal ve demokratik birliği sağlanmalıdır. Bu konuda herkes, sürdürdüğü ilgisizliği ve olumsuzluğu bir yana itmeyi başarmak zorundadır. Bu noktada, inançlı olmak, uzlaşmasını bilmek ve güven verici bir politika izlemek, özellikle bilimsel sosyalistler açısından hayli önem taşımaktadır. Daha ileri devrim hedeflerinden güvenle söz edebilmek için, bugünden, faşizme karşı söyleyecek sözü, yapacak işi olanları bir araya getirebilmek gerekir.

1 Mayıs 1980'in önünde ve arkasında üstümüze düşen demokratik görevlerin genel çerçevesini böylece özetlemek yanlış olmaz. Maceracılığa kapalı, halk yığınlarının tüm ilerici dinamiklerine alabildiğine açık ve yığınlığı silip süpürecek olan en geniş birliği yaratmak, bugünkü ve yarınki görevimiz olacaktır.

Lenin'in 100. Doğum Yıldönümü

Lenin'in 110. Doğum Yıldönümü olan 21 Nisan 1980, bütün dünyada kutlandı. Bütün ülkelerde işçiler ve tüm emekçi sınıflar, günlük yaşamlarından, varmayı amaçladıkları hedeflere kadar, kendilerine ait ne varsa, onda Lenin'i görmeye ve yaşama olanağı buluyorlar. Büyük Ekim Devrimi'nin ve çağımızdaki Marksizm düşüncesinin önderi Lenin, evrensel bir olay haline gelmiştir.

Lenin'in uluslararası işçi hareketine ve insanlığın zamanımızdaki tüm sorunlarına ışık tutan ve yol gösteren mirası, Türkiye'de de işçi ve emekçi hareketi için paha biçilmez bir değer taşıyor. Halk güçlerimizin güncel demokratik ve siyasi görevleri bakımından Leninizm düşüncesi yol gösterici olmaktadır.

Marks ve Engels, insanlık tarihinin geçmişini yeni bir bakış açısıyla ele aldılar. Bu bakış açısından tarih, sınıflar mücadelesinin tarihi olarak görünüyordu. Tarihin maddeci açıdan ele alınışı, geleceğe ilişkin kesin belirlemeler yapma olanağı vermekteydi. Böylece insanlık,

toplumun kör güçlerinin esiri olmaktan çıkıyor, bu güçlere yön verebilen bir insiyatif kazanıyordu.

Lenin, Marksizmin bir çok temel sorununu geliştirdi ve yeni katkılar getirdi. Böylece Lenin'le birlikte Marksizm, çağımızın tüm sorunlarını kapsayan ve çözümleyen bir öğreti haline geldi.

Lenin'in başardığı önemli çalışmalardan biri, 1980'lerden sonra kapitalizmin niteliğini yeniden tanımlamak oldu. Böylece emperyalizm tahlil ediliyor ve bu maddi yapı içinde yaşayan proletaryanın genişleyen olanakları ve artan devrimci sınıf görevleri yeniden tayin ediliyordu. Lenin'in bu analizinden çıkan sonuçlar, uluslararası işçi hareketine yeni bir yön verme zorunluğunu da beraberinde getirmişti. Çünkü uluslararası işçi hareketi, Marks ve Engels'in fiili önderliğinden uzak kaldığı dönemde, Marksizmin devrimci özünden uzaklaştırılmış, bir takım dogmaların etkisi altına sokulmuştu.

Lenin proletaryanın iktidar mücadelesini başarıyla yürütebilmesinin önkoşulu olarak devrimci partinin gerekliliğini ve yol gösterici bir programa sahip olması zorunluluğunu tespit etti. RSDİP, Lenin'in önderliğinde ve uzun mücadelelerden geçerek, proletaryanın çağımızdaki devrimci mücadelesine önderlik edebilecek bir parti haline geldi. Bu yeni tip bir parti idi.

Lenin, işçi sınıfının tarihsel enerjisinin, tek başına kapitalizmi yıkmıyacağını gösterdi. Bu nedenle, yoksul köylülüğün işçi sınıfı devriminden yana kazanılması gerektiğini belirtti. Lenin'in önderliğindeki Ekim Devrimi'nin bütün deneyleri bu tesbiti doğrular nitelikteydi. İşçi-köylü ittifakı daha sonraki devrimlerin sınıf temelinin odak noktasını oluşturdu.

Lenin ilk defa olarak, demokratik devrimin sosyalist devrimle bir bütünlük içinde düşünülmesi gerektiğini açığa çıkardı. Böylece çağımızın temel bir eğilimine, demokrasi mücadelesiyle sosyalizm için mücadeleyi tek bir süreç haline getiren eğilimine yol gösteren fikirleri oluşturmuştu.

Lenin'in fikirleri, kapitalizmden bunalan tüm toplum güçlerini birleştirici nitelikteydi. Bu nedenle Lenin, sosyal devrim için objektif koşulları hazır olan bütün sınıf güçlerini bir araya getiren, onların mücadelelerini bütünleştiren bir öğreti geliştirmiştir. Kısaca, mücadelenin tek bir cephede verilmesi olan bu durum, işçi sınıfının, müttefiki olan güçlere karşı ilkesel bir tutumu haline gelmiştir. Lenin cephe birliğine taktik bir sorun olarak değil, zaferin önşartı olarak bakıyordu.

Lenin işçi sınıfının iktidar mücadelesinin ve somut işçi iktidarlınının olacağı biçimler üzerinde durdu. Bu gelişmenin temel yasalarını

açıkladı. Lenin'in bu konudaki görüşleri proletarya diktatörlüğü teorisi olarak sistemleştirdi.

Bu sonuç, geniş bir devlet çözümlemesinden çıkıyordu.

Lenin işçi sınıfının, özellikle onun politik öncü güçlerinin devrimci mücadelesine yüksek değer biçerken, sosyal devrimlerin aynı zamanda tarihin yasal işleyişi ve gelişmesi içinde ortaya çıkabileceğini ispatladı. Bunun üzerinde genişliğine duran Lenin, iktidar mücadelesinde başarılı olmanın başlıca şartının, tarihsel olarak ve kendiliğinden belirmiş olan olanakların, zamanında ve cesurca değerlendirilmesine bağlı olduğunu gösterdi.

Lenin, tek tek ülkelerde devrimci mücadelenin başarısını, işçi sınıfının uluslararası birliğine bağlı görüyordu. Bu nedenle işçi sınıfı partilerinin proletarya enternasyonalizmi karşısındaki konumlarını dikkatle değerlendiriyordu. Enternasyonalist dayanışmayı ve bu plândaki çıkarları her şeyin önüne koyan Lenin III. Enternasyonalin de kurucusu oldu.

Lenin, sosyalizmin çözmek zorunda olduğu başlıca sorunlardan biri olan ulusal sorun üzerinde genişlemesine durdu ve ayrıntılı açıklamalar getirdi. Büyük Ekim Devrimi'nin de kanıtlandığı üzere, devrimin başarısının bu sorunu çözümedeki maharetine bağlı olduğunu öğretti.

Lenin'in felsefi yazıları, bu konudaki polemikleri ve yol gösterici eserleri, onun insan bilgisinin ve felsefi düşüncenin gelişmesine olan katkılarının bir bölümünü oluşturur. Lenin özellikle işçi hareketini yoldan saptırabilecek olan görüş ve eğilimlerinin, sadece sınıf temelleri üzerinde durmakla kalmadı, bu hareketlerin fikirsel köklerini ele alıp açıkladı. Lenin'le birlikte işçi sınıfının bağımsız dünya görüşünün her türden burjuva ideolojilere karşı sağlamlaştırılması mümkün hale geldi.

Lenin **geçiş dönemi** sorunları üzerinde dikkatle durdu. Mevcut deneylerin yeterli olmadığını gördüğü anda, yaratıcı yeteneklerin yönlendirici olabileceğinin eşsiz bir örneği oldu. Sosyal gelişmenin daha ileri basamaklarına varabilmek için bugünün koşullarına verilmesi gereken ödünleri vermekten çekinmedi. NEP politikası bunun somutlanmasıdır.

Lenin emperyalizm çağının ana sorunu olarak barışı tesbit etti. Dünya barışının korunması çabalarına büyük önem verdi. «Barış içinde bir arada yaşama» ilkesini Lenin getirmiştir ve bu ilke günümüzde tüm insanlığa yol gösterir olmuştur.

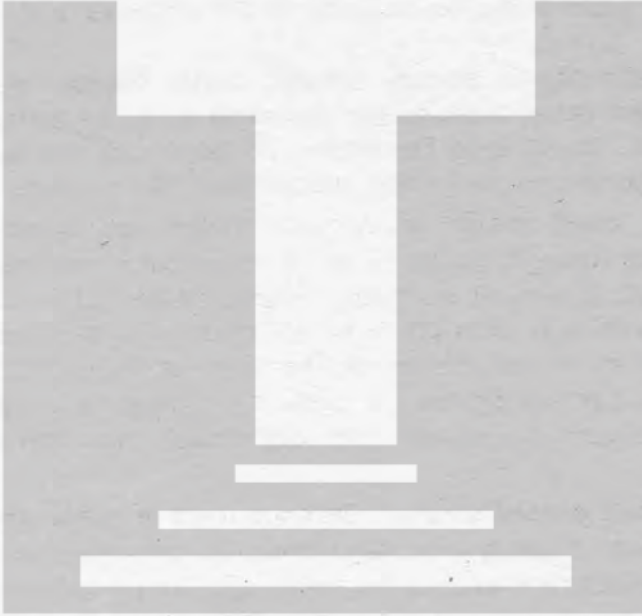
Lenin'in fikirleri Büyük Ekim Devrimi'ni izleyen yıllarda, sadece Sovyet ülkesinin değil, dünyanın bütün ülkelerindeki ilerici, demokratik,

sosyalist yönelimli ve sosyalist halk ve sınıf hareketlerine yol gösterdi.

Ayrıca Leninizm, halkların pratik mücadele deneylerine yaslanarak gelişip zenginleşti.

110. Doğum Yıldönümüne tekabül eden günümüzde, dünyanın bütün ülkelerinde işçi ve emekçi halk hareketleri, Lenin'in yol göstericiliğinde kurtuluş hedeflerine koşuyorlar. Ayrıca Leninizmin Dünya Devrimci Süreci olarak somutlanan eseri, insanlığın tüm sorunların üzerine cesaretle yürümesine ve geleceğe güvenle bakmasına olanak vıyor.

Lenin ölümsüzdür, Leninizm çağımızın en güçlü düşüncesidir.

TÜSTAV

İşçi Sınıfı Bilimi Türkiye'de Anti-Faşist Mücadeleye Yol Gösteriyor

İLKE

Faşizm ve gericilik, halkımızın özgürlüklerine karşı azgın bir saldırıyı geliştiriyor. Başta işçi sınıfımız olmak üzere, tüm emekçi sınıfların kazanılmış hak ve özgürlüklerini gasbetmeye ve bunun için gerektiğinde faşist bir diktatörlüğe bile yeşil ışık yakmaya hazır olan tekellere ve onların gerici siyasi iktidarına karşı tüm demokrasi güçlerinin birliğini ve ortak mücadelesini sağlamak, başlıca görev olmuştur. İlke Dergisi bu yazısıyla, faşizme karşı, başta bilimsel sosyalistler olmak üzere, demokrasi güçlerine düşen görevlerin altını bir kere daha çizmeyi ve hatırlatmalarda bulunmayı görev sayıyor.

GÜNÜMÜZ DÜNYASINDA İDEOLOJİK MÜCADELENİN ÖNEMİ

Büyük Ekim Devrimi sonrasında Yüce Lenin'in önderliğinde kurulan dünyanın ilk işçi köylü devleti, Marksist ideolojinin bir toplumda mutlak yönlendirici olması bakımından in-

sanlık tarihinde son derece önemli bir dönemeç oluşturuyordu. Emperyalist metropoller kendilerini bekleyen tehlikenin büyüklüğünü dehşet içinde farkettiler ve I. Dünya Savaşı sonrasında tüm handikaplarına rağmen sosyalist iktidarı anayurdunda boğmak amacıyla dört bir koldan Sovyet ülkesine saldırmakta gecikme

diler. Amaçları, başetmeleri mümkün olmadığı kanıtlanmış Marksist ideolojiyi zorbalıkla yenilgiye uğratmaktı. Ne ki, muzaffer Sovyet proletaryası buna izin vermedi. Proletarya enternasyonalizminin ilkeleri ile kaynaşmış dünya işçilerinin yakın dayanışmasının da katkısı ile, emperyalist saldırganlar yenilgiye uğrattırıp kovuldular. Emperyalistlerin, Leninizmin «barışçı yanyana varolma» ilkesine başeğmekten başka çareleri kalmamıştı.

Daha sonraki dönemde doğrudan zorba saldırılarının yerini ideolojik saldırı aldı. İki harp arasındaki dönemde emperyalizmin yalan, iftira, kara çalma ve yanıltma mekanizması bütün imkânlarla donatılarak seferber edildi. Sovyetler ülkesinde gerçekleştirilen somut ve yaşayan sosyalizmi kötülemek için ne mümkünse yapıldı. Bu kampanyaya İkinci Enternasyonal dönemleri ve Troçkistler başta olmak üzere her türden ihanet çevreleri var güçleri ile katılmaktan geri durmadılar. Ne ki bilimden ve hayatın somut gerçeklerinden yola çıkan işçi sınıfı ideolojisi bu saldırıların tümüne göğüs germesini bildi. Sosyalist anlayırtta, Sovyet halklarının içten ve fedakâr çabalarıyla, sosyalizm kuruculuğunda tüm dünya halklarının sevgisini ve saygısını kazanan önemli gelişmeler sağlandı. Bilimsel sosyalizmin yönlendiriciliğinde toplumsal gelişmenin nasıl hızlandırılabileceğinin, milyonlarca emekçinin toplumun daha iyiye yönlendirilmesinde nasıl esas söz sahibi yapılabileceğinin somut kanıtıydı genç Sovyet ülkesi. Ve hepsinden önemlisi tüm insani değer ve ilişkileri, alınıp satılan birer meta haline getiren kapitalist toplumun kokmuşluğu yanında genç Sovyet ülkesi, kolektif yapıcılık temeli üzerinde yükselen yepyeni ve gerçekten insana yaraşan değer ve ilişkilerin hızla gelişip ser-

pildiği bir başka dünya oluşturuyordu. Engels'in yıllar önce «O zaman ilk defa olarak insan, bir anlamda, nihayet hayvanlar aleminden ayrılır ve salt hayvani varlık koşullarından gerçekten insani varlık koşullarına girer...» (F. Engels, Anti-Dühring, Progress Publishers, Moskova 1969 s. 336) sözüyle değindiği sürecin ta kendisiydi bu. Ya da, bir başka deyişle, «...İnsanın zorunluluk aleminden özgürlük alemine yükselişi» idi. (A.g.e.)

Emperyalizmin hoyrat ideolojik saldırısı boşunaydı. Bir yandan Sovyet Proletaryası öncülüğünde Sovyet halkları anavatanda sosyalizmi hızla hayata geçirirken, öte yandan da işçi sınıfı ideolojisi dünya proletaryası içinde yaygınlaşıyor, ulusal kurtuluş savaşlarına yol gösteriyor, bağımsızlıkçı güçlere ışık tutuyordu.

İkinci Dünya Savaşı'nı başlatan Hitler faşizminin bir amacı emperyalist yayılma ve dünyanın yeniden paylaşılmasıydı. Ama asıl hedef Sovyetler Birliği'ndeki sosyalist uygulamanın ortadan kaldırılmasıydı. İki savaş arası dönemdeki yoğun ideolojik saldırının sosyalizmi alt etmeye yetmediğini gören dünya gericiliği, şimdi faşizmin koçbaşılığıyla, sosyalizmi bir kere daha zorbalıkla ana yurdunda boğmayı gündeme getiriyordu. Ne ki, tarihin ileri yürüyüşü zorbalıkla önlenemezdi. İnsanlık düşmanı faşizm, tüm canavarlığına ve yeniden paylaşım için savaşığı diğer emperyalistlerden gördüğü kolaylıklara rağmen, Sovyetler Birliği 20 milyon insanını kurban verdi ama hem insanlığı, hemde yaşayan sosyalizmi kurtarmayı başardı. Kudurmuş faşizmin yenilgiye uğratılmasında tayin edici rol oynadı.

Emperyalist metropoller savaşla birlikte sosyalizmin de yenilgiye uğrayıp, Sovyet ikdidarının son bulacağını umuyorlardı. Oysa beklenilenin tam tersi bir gelişme olmuş, savaşın sona

ermesiyle birlikte «tek ülkede sosyalizm» dönemi de son bulmuş, ve pek çok ülkenin sosyalizme geçmesiyle «Dünya Sosyalist Sistemi» oluşmuştu. Zorbalıkla sosyalizmin yaygınlaşmasını önleyemiyordu. Şimdi işçi sınıfı ideolojisi sadece tek ülkenin değil, çok sayıda ülkenin ileri doğru gelişmesinin pusulası oluyordu.

İşte İkinci Dünya Savaşı sonrasında hızla estirilen soğuk savaş rüzgarları dünyadaki bu gelişmeden kaynaklanıyordu. Emperyalizm, zorbalıkla engelleyemediği sosyalist gelişmeyi yeniden yoğun ideolojik top ateşi altına almaya deniyordu. Özellikle ABD emperyalizmi savaştaki elverişli konumunun sağladığı imkanları kullanarak emperyalist kampın şefliğine ve dünya jandarmalığına soyunuyordu. Bir yandan NATO vb. saldırı paktlarıyla Sovyetler Birliği'ni ve Sosyalist sistemi kuvvetle kuşatmayı tezgahlar-ken, bir yandan da hem metropollerde, hem de bağımlı ülkelerde yoğun bir anti-sovyet - anti-komünist ideolojik saldırı başlatıyordu. Bu ideolojik saldırı, Türkiye gibi sosyalist sisteme komşu bir ülkede, emperyalizm ile kader birliği yapmış işbirlikçi iktidarların da yoğun katılımıyla azami seviyeye çıkartılıyordu.

Ne ki, yine galip gelen sosyalizm, sosyalizmin «barışçı yanyana varolma» ilkesi oldu. Sosyalizm, soğuk savaş şartlarına rağmen, hem sosyalist sistemin genişlemesi, hem sosyalist ekonomilerin hızla boy atmaları, hem de işçi sınıfı ideolojisinin tüm dünyada daha yaygınlaşması olarak kararlı yürüyüşünü sürdürdü. Soğuk savaşın yerini, başını sosyalist sistemin çektiği yumuşama aldı. Sosyalist sistemin başını çektiği dünya devrimci sürecinin diğer devrimci güçleri, uluslararası işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş hareketi yumuşama sürecinin gelişmesine önemli katkılarda bulundular. Böylece işçi sınıfı bili-

minin gücü bir kez daha, parlak bir şekilde kanıtlandı.

EMPERYALİZMİN YENİ SOGUK SAVAŞ SALDIRISI

Bugün dünya, emperyalizmin yeni ve yoğun ideolojik saldırısına tanık oluyor. Bunun başlıca nedeni yumuşama sürecindeki gelişme perspektifidir. Bu perspektif dünya halklarının yararına, emperyalizmin dünyadaki nüfuzunu ve etkinliğini daraltmaktadır. Kısacası dünyamızın toplumsal ilerlemesinde yumuşamanın belirleyici etkinliği olduğu anlaşılmıştır. Yumuşama sürecine devamlı kuşkuyla bakan ve bu süreci kösteklemek için, bir yandan silahlanma yarışını azdırırken öte yandan da devamlı savaş kıskırtıcılığıyla halklar arasında gerginlikler ve düşmanlıklar körükleyen emperyalizmin son zamanlarda yeniden soğuk savaş günlerini andıran yoğun ideolojik saldırıya geçmesinin nedeni budur. Bu konuda «Afganistan olayları» sadece bir bahanedir. ABD silah tröstleri ve onların obur çıkarlarının savunucusu ABD yönetimi, Afganistan'ı, ideolojik saldırılar için bir vesile olarak kullanmaktadırlar. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi bu aldatmacayı 11 Ocak 1980 tarihli açıklamasıyla şöyle teşhir etmiştir:

«Afganistan için kopartılan yaygara, ABD emperyalizminin son dönemdeki saldırganlığının ve soğuk savaşta hortlatıp körükleme çabalarının plânlı bir uygulamasıdır. Kapitalizmin çökmeye mahkum olduğu, dünyamızın ileriye doğru gelişimini sosyalizmin belirlediği somut olgularla kesinleştikçe emperyalizmin saldırganlığı da artıyor. Özellikle barış ve yumuşama tüm dünya halkları arasında yaygınlaşıp kökleştikçe emperyalizmin sömürü ve baskı alanı daralıyor. Emperyalizmin her yerde savaş kundakçılığına hız vermesi, silahlan-

mayı tırmandırması bundandır. ABD'nin silâh tröstlerinin de dayatmasıyla Orta Avrupa'ya yeni füzeler yerleştirmek istemesi emperyalizmin saldırganlığının, barış ve yumuşamayı sabote etmesinin tipik bir örneğidir... Beyaz Saray yönetimi ve Pentagon militarizmi Afganistan'da 1978 Nisanında gerçekleştirilen devrimci atılımı hazmedemeyip, Afganistan'ın meşru yönetimine karşı CIA güdümünde bir karşı-devrim hareketini örgütlemiş, bu konuda Maoçu Pekin yönetimiyle ve Pakistan'ın demokrat lideri Butto'nun katili, Amerikan işbirlikçisi Ziya-ül Hak rejimini kullanmıştır. CIA ajanları Afganistan'daki anti-feodal dönüşüm çabalarına karşı en gericî feodallerle işbirliği yapmış, feodallerin karşı-devrimci girişimini örgütlemiştir. ...Son zamanlarda yakalanan bazı karşı devrim elebaşları kendilerinin Pakistan'da CIA'nın kurduğu kampalarda eğitildiklerini ve son model Amerikan ve Çin silâhlarıyla donatıldıklarını açıklamışlardır. Beyaz Saray yönetimi aynı zamanda, Afganistan'da etnik özellikler taşıyan Pakistanlıların ve Belücilerin emperyalizmle uzlaşan kesimlerini harekete geçirmiş, Pakistan'daki aynı etnik gruplardan paralı asker devşirerek Afgan sınırları içine sevk etmiş ve onlarla iç savaşı kışkırtmıştır... Sonuçta ABD ve Çin destekli karşı devrim, Afganistanda devrimin kazanımlarını tehlikeye sokmuştur.

Ve bu şartlarda devrimci yönetim 1917 Ekim Devrimi'nden beri dünyadaki bütün ulusal kurtuluş mücadelelerine, anti-emperyalist savaşlara yardım etmeyi görev bilen, bunu bir gelenek haline getiren Sovyetler Birliği'nden yardım istemiştir. Ve Sovyetler Birliği'nde geleneksel politikasının gereği olarak, Afganistan halkının çıkarlarını temsil eden Devrimci Yönetime, kısacası Afganistan

halkına yardım etmiştir. Nasıl 1920'lerde emperyalizme karşı savaşan bize, Türkiye'ye, nasıl 1930'larda İspanya'da Franko kasabına karşı savaşan enternasyonal tugaylara, nasıl ABD emperyalizmini dize getiren Vietnam'a, nasıl Angola'ya, Etyopya'ya, dünyadaki pek çok anti-emperyalist haklı savaşa yardım ettiyse... Olayların aslı böyleyken, Beyaz Saray yönetiminin güdümünde, batılı haber tekelleri tarafından sürdürülen gericî propagandalar dünya kamuoyunu yanıltmayı amaçlamaktadır. Bu çabalar hızla Türkiye'de de örgütlenmiştir. Türkiye'de bu kampanyanın başını ABD işbirlikçilerinin, faşistlerin ve maocuların çektiği herkesçe bilinmektedir.»

Emperyalizmin yeni ideolojik saldırısında, Afganistan'ın bir bahane olduğu, ABD'nin başlattığı «Moskova Olimpiyat Oyunlarını Boykot» kampanyasında da hemen sıyrılmaktadır. Olimpiyat oyunlarının, uluslararası spor organizasyonlarının en değerlisi olarak, halklar arasındaki dostluk ve kardeşlik ilişkilerinin gelişmesine, dolayısıyla yumuşama sürecinin güç kazanmasına büyük katkısı olduğu bilinen bir gerçektir. Ayrıca Olimpiyat Oyunları amatör sporun, yani gerçek toplumsal işlevine kavuşmuş sporun, ancak sosyalist bir düzende gerçekleşebileceğini devamlı kanıtlamakta, ve böylece toplumsal ilişkilerde sosyalizmin kapitalizme üstünlüğünün bir kanıtı olmaktadır. Bu nedenlerle emperyalistlerin uzunca bir süreden beri Olimpiyat Oyunları'ndan hazzetmedikleri bilinen bir gerçektir. Şimdi bu gerçekler apaçık ortadayken ABD'nin ve yandaşlarının, Olimpiyatları, «işgalci bir ülkede yapıldığı» için boykot ettiklerini ileri sürmeleri tam bir ikiyüzlülük örneğidir ki, bugün olimpiyatları boykot çağrılarını atanların bir teki bile, 1960 da ABD emperyalizmi Viet-

nam'ın altını üstüne getirirken ve dünyada onlarca ülkede milyonlarca askerini jandarma görevlisi olarak bulundururken, Kış Olimpiyatları'nın Squaw Valley'de yapılmasına hiç ses çıkartmamışlardı. Emperyalizmin korkusu dünyanın dört bir yanından gelecek sporcularla ve seyircilerle, Moskova Olimpiyat Oyunları'nın muhteşem bir barış şöleni olacağına şimdiden anlaşılmasındandır. 1980'in dünyadaki en önemli olayına gölge düşürmek ve bu yoldan yumuşamayı kösteklemek istemesinin nedeni budur.

Emperyalizmin bu yoğun ideolojik saldırısı karşısında işçi sınıfı ideolojisinin klavuzluğunda yoğun bir mücadeleye her zamankinden daha fazla gereksinim vardır. Üstelik Türkiye'nin de içinde bulunduğu sıcak bölgede bu mücadelenin değeri daha büyüktür. Çünkü emperyalizm, her türlü saldırganlığının odağı haline getirdiği bu bölgede ideolojik saldırısını daha da yoğun ve etkili şekilde tezgahlamaktadır. NATO ülkesi Türkiye'de ise işbirlikçi egemen güçler ve onların siyasi temsilcileri, maoculara elele emperyalist ideolojinin, anti-sovyet ve anti-komünist saldırısının tezgahlanmasında son derece gözü kara bir politika izlemektedirler.

ANTİSOVYETİK İDEOLOJİK SALDIRININ NEDENİ FAŞİST DİKTA HEVESİDİR:

Türkiye'de iktidara sahip olan sömürücü egemen güçlerin son zamanlarda antisovyetizme alabildiğine sarılmaları ve kraldan fazla kralcılık yaparak Carter'in Türkiye'deki borazanı olmaları, getirmeyi plânladıkları faşist diktanın ideolojik ön saldırısından başkası değildir. Bu nedenle bugün Türkiye'de estirilen anti-sovyet, anti-komünist ideolojik saldırıyla, tekelci işbirlikçi burjuvazinin demokrasi düşmanlığını simgeleyen

faşizm özlemi arasında çok yakın ilişki bulunmaktadır.

TÜRKİYE'NİN İÇİNDE BULUNDUĞU AĞIR EKONOMİK BUNALIM

Bilindiği gibi Türkiye çok ağır bir ekonomik bunalım döneminden geçmektedir. Tamamıyla montajcı ve dışa bağımlı yapıya sahip sanayi durma noktasına gelmiştir. TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, 11 Aralık 1977'de yapılan mahalli seçimler öncesindeki Radyo konuşmasında bu durumu şöyle açıklamıştı:

«Biz sosyalistler, evvelden beri Türkiye'nin emperyalizme, özellikle Amerikan emperyalizmine bağımlı olduğunu usanmaksızın söyleriz. Son olup bitenler bizim ne kadar haklı olduğumuzu bir kere daha gözler önüne serdi. Ekonominin bu noktaya varması kaçınılmazdı. Çünkü, emperyalizm neyi çıkarlarına uygun buluyorsa baştan beri Türkiye'de sadece o yapıldı.

Bugün Türkiye sanayii montaj usulüyle çalışmakta, pek çok mamulün ilk maddeleri, yada ara malları dış ülkelerden gelmektedir. Yabancı şirketler sattıkları malın karşılığında döviz isterler. Türkiye döviz ihracatı ve dış ülkelerdeki işçilerimizin yurda gönderdikleri tasarruflardan elde ederler. İhracat genel olarak tarıma dayanır ve kısıtlıdır. Sanayi ürünlerinin dış pazarlarda rekabet şansı yoktur. İşçi dövizleri de gün geçtikçe azalmaktadır. Hasılı, bu gidile döviz gelirin artması mümkün değildir. Öte yandan, sanayii dışardan getirilen mallara bağlıdır. Ve sanayii büyüdükçe bu bağımlılık artmakta, her yıl dışardan daha fazla mal getirilmesi zorunlu olmaktadır. Öyle ki, bugün ihracat geliri petrole dahi yetmez hale gelmiştir.

İşte Türkiye'nin iflas halinde olduğunun anlamı budur. İthalata da-

yalı montaj sanayi büyük bunalımlar içindedir. Pek çok fabrikada imalat durmuştur. Böyle gittiği taktirde ekonomi bütünüyle batacaktır.

Milliyetçi Cephenin telaşı, Başbakan'ın 70 sente avuç açması bundandır. Cepheciler olağanüstü boyutlara ulaşan bunalımı atlatmak için, emperyalistlerden kredi bulmaya çalışmaktadırlar. Emperyalistler de kendi şartlarını dayatmakta, Milliyetçi Cephe'ye «üretimi kıs, kemerleri sık...» demektedirler. Kısacası, kabağın emekçi halkın başına patlamasını önermektedirler.

Bunlar yapılırsa, Türkiye ekonomisi kurtulur mu? Asla. Çünkü görünen köy kılavuz istemiyor. Çünkü hesap meydanda. Kredi demek borç alınan para demektir. Er geç ödenmesi gerekir.

Gerî dönmesi için dışarıya fazla mal satmak gerekir. Oysa dışarıya sattıklarımız, yani ihracatımız bugünkü ihtiyaca bile yetmemektedir. Yani emperyalistlerden alınacak kredilerle bunalımlara çare aramaya çalışmak, çok kısa vadeli soluk almalar getirirse bile, giderek ekonomiyi daha büyük açmazlara götürür. Ekonominin bağımlılığını daha da perçinler. Bu öylesine kısır bir dairedir ki, kendi kuyruğunu yakalamaya çalışırken dört dönen kedi gibi sonunda ülke helak olur.»

Kaçmaz aynı konuşmasında öngördüğü çözümü ise şöyle özetlemiştir:

«Sanayi temelden değiştirilerek, dışarıya bağımlılıktan kurtulmadıkça, dışardan mal gelmediğinde çalışmayan montaj sanayi yerine, karşılıklı eşitlik ve yarar ilkelerine dayalı bir sanayi kurulmadıkça, ve ihracat mallarının üretimini, ithalatı karşılayacak seviyeye çıkartılmadıkça, Türkiye ekonomisinin düze çıkması imkânsızdır. Kısacası, bunalımın kökü emperyalizme bağımlı geri kapi-

talist düzenin kendisidir. Bu düzen değişmedikçe kuyruğunu yakalamaya çalışan kedinin akıbetine düşmek kaçınılmazdır.

Emekçilerin sömürüden kurtuluşu ile Türkiye ekonomisinin iflastan kurtulması arasında tam bir uyum vardır. Parababalarının çıkarına işleyen mevcut düzen Türkiye'yi çöküntüye götürmüştür. Oysa tekeli sermayenin egemenliğine son verip, düzen işçilerin ve emekçilerin çıkarları doğrultusunda değiştirildiğinde, Türkiye ekonomisi de çöküntüden kurtulacak, hızla gelişme yoluna geçecektir. Büyük üretim ve dolaşım araçları millileştirilip, halka mal edilince ve ekonomi, merkezi plânlama ile halkın ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde, yeni baştan düzene sokulunca, hem parababalarının harvurup harman savurduğu milyarlar halkın hizmetine sunulmuş, hem de ekonomi sağlıklı bir yapıya kavuşturulmuş olacaktır.

Bütün bunları yapacak olanlar apaçıktır ki, çıkarları mevcut düzenin değiştirilmesinden yana olanlar, işçiler, emekçilerdir. İşçi sınıfımızın, emekçilerin kurtuluşu kendi eserleri olacaktır.

İşçi sınıfının ve müttefiki emekçi sınıf ve tabakaların örgütlü mücadelesi zafere ulaşıp, onlar iktidara geldiğinde, hem Türkiye ekonomisi iflastan temelli kurtulacak, hem de geniş emekçi yığınların bahtı açılmış olacaktır. Bu mücadelede emekçilerin kaybedecekleri bir şey yoktur. Ama kazanacakları koca bir dünya vardır.»

O tarihten bu yana iki yılı aşkın süre boyunca olup bitenler, bu gözlemlerin ne kadar doğru ve gerçekçi olduklarını kesinlikle kanıtladı. Geçen yılın sonbaharında yapılan Kısmi Senato Seçimleri öncesinde TSİP adına TV-Radyo'da yapılan propaganda konuşmasında Ahmet Kaçmaz

bu olguyu aynen şöyle dile getirmiş-
tir:

«Bu sözleri söylediğimden bu ya-
na iki yılı aşkın süre geçti. Dedikle-
rim bir bir çıktı. Bu sözleri söylerken
kahinlik mi yapıyordum? Asla. Biz
sosyalistler kehanete değil, bilime
inanıyoruz. Bilimsel sosyalizm saye-
sinde biz ülkemizin içinde bulunduğu
şartları somut ve gerçekçi şekilde in-
celeyp, gelişmeleri önceden kestire-
biliriz.

İki yıl önce Halk Partisi'nin eko-
nomik bunalıma neden çözüm getire-
meyeceğini gerekçeleriyle açıkladık.
Nitekim iki yıl «enkaz devraldık» ba-
hanesiyle hiç bir şey yapmadan ge-
çirildi. Sonuçta ekonomik bunalım
daha derinleşti. Pahalılık MC dönem-
lerindeki gibi cehennemi bir şekilde
sürdü. Yoklara yeni yoklar eklendi.
İşsizlik ve gurbetçilik toplumsal afet
olmaya devam etti. Kuyruklar uzadık-
ça uzadı. Günlük hayatta belirtileri
somutlanan ekonomik bunalımın önü
alınmadı. Çünkü sosyal demokrasi
ekonomik alanda köklü tedbirler al-
maktan acizdi.

Tabii ekonomik bunalımın cere-
mesini çeken, bir avuç varlıklı züm-
re değil, onmilyonlarca dar gelirli
yurttaş olmaktadır. İstanbul Sanayi
Odası'nın yaptığı bir araştırma, ge-
çen yıl en büyük 300 şirketin, yani
en kodaman parababalarının yüzde
100'ün üstünde kâr ettiklerini göster-
mektedir. Kısacası ekonomik buna-
lım, gelir dağılımındaki dengesizliği
arttırarak, sömürenlerle sömürülen-
ler arasındaki uçurumu daha da de-
rinleştirmiş, zengini daha zengin
fakiri daha fakir yaparak bir avuç
asalağa yaramıştır. Ekonomik buna-
lımın geniş kitlelere getirdiği, sadece
yeksulluk, düşkünlük, meşakkat, se-
falet, kısacası dayanılmaz bir hayat
olmuştur.»

En son seçimden bu yana beş ayı
aşkın bir süre geçti. Şimdi iktidarda

faşizm işbirlikçisi Demirel vardır. Ve
ekonomik bunalım, her hangi bir dü-
zelme göstermeksizin daha derinleşe-
rek sürmektedir.

EMPERYALİZMİN DAYATTIĞI KEMERLERİ SIKTIRMA POLİTİKASI:

Egemen işbirlikçi burjuvazi, ça-
reyi emperyalist metropollerin kredi-
lerinde görmektedir. Oysa emperya-
listlerin geri ve bağımlı ülkelerle
ekonomik ilişkileri, onları daha fazla
sömürmek temeli üzerine kurulduğu
için «Batı» Türkiye'ye «yardım» et-
meye yanaşmamaktadır. Çünkü Tür-
kiye ekonomisi «Batı»ya göre iflâs et-
miştir. Ve verilecek kredileri geri
ödeme imkânı kalmamıştır. Bu şart-
larda İMF kanalıyla emperyalistlerin
Türkiye'ye dayatması şudur:

«Ekonomisinin bugünkü yapısy-
la Türkiye'nin dış ödemeler dengesini
sağlaması mümkün değildir. Madem
ki, ihracaat arttırılmamakta ve baş-
ka döviz kaynakları yaratılamamak-
tadır, o halde Türkiye kendisine ve-
rilecek dış kredileri geri ödeyemez.
Bu durumda çare Türkiye'nin ithala-
tını kısmasıdır. Bunun da yolu ithal
giderlerine bağlı olan üretimi azalt-
maktan geçer. Üretimin azaltılması
için talebin düşürülmesi zorunludur.
Bunun çaresi, bir yandan hayatın
alabildiğine pahalılaştırılması, öte
yandan çalışan yığınların gelirleri-
nin sabit tutulmasıdır.»

Emperyalizm bu dayatmayı ya-
parken bir taşla iki kuş vurmaktadır.
Bu şekilde, bir yandan Türkiye eko-
nomisinin emperyalizme bağımlılığı
daha pekişecek, Türkiye «Batı»ya da-
ha muhtaç hale getirilecektir, öte
yandan da üretimin düşürülmesiyle
ekonomik gelişme hızı azaltılacak ve
emperyalist metropollerle Türkiye
arasındaki ekonomik uçurum korun-
muş, dolayısıyla Türkiye'nin «Batı»
nın vesayeti altında geri bir tarım

ülkesi halinde kalması sağlanmış olmaktadır.

Emperyalistlerin Türkiye ekonomisi üzerindeki emelleri budur. Ekonominin iplerini ellerinde tutan teknelci burjuvazi, tümüyle işbirlikçi olduğu için Türkiye ekonomisini kronik bir bunalıma mahkum eden bu emperyalist plânın uygulanmasının baş savunuculuğunu yapmaktadır.

Oysa bu plânın uygulanması demek, zaten yoksulluk ve sefaletle boğuşmakta olan onmilyonlarca emekçiyi, kemerlerini daha sıkıtarak açlığa mahkum etmek demektir. Egemen güçler Türkiye'deki ekonomik - demokratik haklar mücadelesinin eriştiği seviyede bu ölçüde kemerleri sıkıtarmanın, kazanılmış hakları gasbetmeden mümkün olamayacağını iyi bilmektedirler. İşte onların faşist bir dikta özlemi içinde bulunmalarının nedeni budur. Onlar hiç haya duymaksızın en aşağılık Amerikancı faşist diktaların işbaşında bulunduğu Güney Kore, Taiwan, Filipinler, Brezilya gibi rejimleri açıktan savunmaktadırlar.

Bugün Türkiye büyük bir faşizm tehlikesiyle karşı karşıyadır. Türkiye'de düpe düz faşist bir parti vardır ve bu parti dünyadaki faşist partilerin en yaygın olanlarından. Bu faşist milliyetçi hareket, üç yıldan fazla bir süreyle koalisyon ortaklığı yapmış ve bu sayede devlet mekanizması içinde önemli ölçüde yuvalanmıştır. Şu anda Demirel iktidarını desteklemenin karşılığı olarak pek çok Bakanlığın kilit kadroları faşistler tarafından ele geçirilmiştir, geçirilmektedir.

Türkiye'deki kısıtlı demokrasi açısından daha da büyük olumsuzluk, burjuvazinin geleneksel ve muhafazakar temsilcisi sayılabilecek Adalet Partisi'nin faşistlerle apaçık işbirliği içerisinde olmasıdır. Böylece MHP, AP'nin kanadı altında her gün daha

da semirmekte ve saldırganlığını her gün daha arttırmaktadır. Faşizm ideolojik saldırılarıyla birlikte, işçilere, aydınlara, öğrencilere doğrudan saldırılar düzenlemekte, ülkenin en değerli bilim, düşünce, sanat adamlarını katletmekte, her gün beş-on cana kıymakta, yurdun dört bir yanını kana boyamaktadır.

Faşizmin bu caniyane saldırılarına, egemen güçlerin faşist diktaya hazırlık doğrultusunda anti-sovyetizmle atbaşı yürüttüğü ideolojik taarruzuna rağmen, işçiler, emekçi halk yılmamakta, bilimsel sosyalistler başta olmak üzere, ilericiler, yurtseverler, devrimci demokratlar, faşist bir diktaya geçit vermemek için mücadeleyi kararlıca sürdürmektedirler.

ANTİFAŞİST MÜCADELEDE İŞÇİ SINIFI BİLİMİNİN YOLGÖSTERİCİLİĞİNİN ÖNEMİ:

Yığınların faşizm zorbalığına boyun eğmiyor olmaları bir olumluluktur, ama, antifaşist mücadeleyi başarıya ulaştırmamanın belli kuralları vardır. Bunların başında da, ülkede faşizmden çıkarı olmayan kim, hangi parti, kuruluş, hatta tek tek şahıslar varsa, onları geniş bir antifaşist cepheye biraraya getirmek ve faşizm saldırıları karşısında, bu cepheyi tek bir yumruk halinde seferber etmek gelir. İşte bugün Türkiye'de henüz eksik olan, olumlu gelişmelere rağmen büyük eksiklikleri olan budur.

Bu noktada işçi sınıfı biliminin tayin edici rolü bir kez daha ortaya çıkar. Çünkü faşizm ve faşist ideoloji dünyada proletaryanın iktidar mücadelesine karşı, işçi sınıfı biliminin önlenemez başarılarını engellemek için teknelci burjuvazi tarafından tarihin sahnesine getirilmiş insanlık dışı bir saldırganlıktır. Bu nedenle faşizme karşı yürütülen mücadelenin başını, dünyanın dört bir yanında iş-

çi sınıfı ve onların öncüleri olan partiler çeker. İşçi sınıfı ideolojisi, faşist ideolojinin biricik panzehiridir ve faşizme karşı mücadelenin başarı kurallarını getiren işçi sınıfı ideolojisi olmuştur. Nerede faşizme geçit verilmediyse, nerede faşizm alaşağı edilip tarihin çöplüğüne atıldıysa, bilimden kaynaklanan bu kuralların başarıyla hayata geçirilmesi sayesinde olmuştur. Ve antifaşist mücadelelerin başarısız kalmalarında da bu kuralların yerine getirilmemiş olmalarının büyük payı vardır. Antifaşist mücadelede işçi sınıfı ideolojisinin bu kadar önemli ve tayin edici rolü olduğuna göre Türkiye'de de bilimsel sosyalist hareketin durumu büyük önem kazanmaktadır.

BİLİMSEL SOSYALİST HAREKETİN BÖLÜNMÜŞLÜĞÜ VE BİRLİĞİ:

Her ülkede işçi sınıfının bilimsel sosyalist nitelikte bir tek temsilcisi olur. Onun dışında işçi kökenli ya da böyle olduğunu iddia eden partiler hemen her zaman bir sapmaya tekebül eder. Ne ki Türkiye'de durum farklıdır. Bunun da nedeni bilimsel sosyalist hareketin, 1920'lere kadar ulaşan geçmişine rağmen yığınsallaşma ve yaygınlaşma açısından bir hayli genç olmasıdır. İşte bu nedenden ötürü çoğu hareketin ilk dönemlerinde gözlemlenen bu olgu, —ilk başta bilimsel sosyalist hareketin aydın kadrolara büyük ölçüde yaslanması ve farklı yerlerden bilimsel sosyalist hareketin filiz vermesi— bugün Türkiye'de de yaşanmaktadır. Ne ki bilimsel sosyalist hareket işçileştikçe işçi sınıfının birliği ilkesi harekete damgasını vurup, siyasal birliği dünyanın her yerinde gerçekleştirdiyse, bu ilke Türkiye için de geçerli olacak ve bilimsel hareketin örgütlü birliği mutlaka sağlanacaktır.

Bu noktanın konumuz açısından

önemi şuradadır. Önceki bölümlerde de belirlediğimiz gibi, bugün faşizmin ideolojik, politik ve kanlı saldırılarına karşı doğru bir mücadele çizgisi belirleyebilmenin yolu, işçi sınıfı biliminin koyduğu antifaşist mücadele kuramlarını benimsemekten ve uygulamaktan geçer. İşte Türkiye'de işçi sınıfı siyasal hareketinin bölünmüş olması bu noktada önemli bir handikap oluşturmaktadır. Çünkü anti-faşist mücadele her şeyden önce —bilimsel nitelikte olsun olmasın— demokrasiden yana tüm toplum güçlerinin birliğini gerektirir. Şu halde işçi sınıfı bilimini anti-faşist mücadelenin pusulası yapabilmek için, işçi sınıfı siyasal hareketi içinde yeralanların biraraya gelip doğru ve geçerli bir mücadele hattı ve programı belirlemeleri şarttır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, kurulduğundan bu yana işçi sınıfının birliği ilkesinden hareketle bilimsel sosyalist nitelikteki farklı siyasal parti ve çizgilerin, kadroların tek bir çatı altında toplanmalarını hedeflemiş, bu uğurda kararlı çaba sarfetmiştir. Bu konu 1976 Mart'ında yapılan Birinci Parti Kongresinde şöyle karara bağlanıyordu:

«İşçi sınıfının birliği ilkesi, onun politik hareketinin de birliğini gerektirir. Her ülkede işçi sınıfının partisi taktır. İşçi sınıfının siyasal temsilcisi olduğunu iddia eden diğer partiler, ancak, birer sapmayı temsil ederler. Ülkemizde ise işçi sınıfının siyasal hareketi içindeki çizgilerden hiçbirisi, işçi sınıfının kendiliğinden hareketi içinde kök salmış, onun ileri unsurlarının bütününi kendi bağrında toplamış olmadığı için, farklı çizgiler henüz tamamiyle netleşmemiştir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, kendi siyasal çizgisinin işçi sınıfı biliminin kılavuzluğunda belirlendiğini ve kendisiyle diğer çizgiler arasında derece derece ideolojik farklılıklar

olduğunu, bunun Türkiye'nin özgül şartlarının ve sosyalist hareketin bugünkü durumunun bir sonucu olduğunu belirtir.

İşte bu nedenle, sosyalist birliğin, ideolojik birlik temeli üzerinde inşa edilmesini zorunlu ve aynı zamanda gerçek birliği sağlayıcı yegane yol olarak görür. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin işçi sınıfının politik birliği ve onun ön şartı ideolojik birlik için sürdürdüğü mücadelenin ilkesi «ilkelerde savaş, devrimci kardeşlik», maddi temeli ise işçi sınıfı disiplini-dir. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi işçi sınıfının politik birliğine giden yolda kendine önemli sorumluluk ve görevler düştüğünün bilincinde olarak, bu hedefin önündeki engellerin kaldırılması için vargücüyle çalışır. Karşılaştığı sekter ve ayrılıkçı eğilimler karşısında aynı tutuma düşmez ve sağlam ideolojik platformda bu konudaki sektarizme karşı mücadele eder.

Tek bir program üzerinde anlaşana değin, farklı çizgiler arasındaki ideolojik birlik ve ayrılık noktalarının ortaya çıkmasında başta gelen kistas, teorik ve pratik çalışmalardır. Bu nedenle Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, değişik çizgilerin mukayese-sine imkân sağlayacak ortak çalışmaların, güç ve eylem birlikteliklerinin teşvik edilmesinin ve oluşturulmasının, sosyalist birliğe giden yolu kısaltıp kolaylaştıracağına inanır.

İşçi sınıfının biliminin tekliği ideolojik mücadeleden asla taviz vermemeyi gerektirir. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, sosyalist hareketimizde kendi dışındaki çizgilerle işçi sınıfı bilimi doğrultusunda, meseleleri kişiselleştirmeden ve subjektif tutumlara düşmeden, tamamen bilimsel muhtevada kalmayı esas alarak, kısacası ilkelerde savaş devrimci kardeşlik, şiarıyla, ideolojik mücadele yürütür ve ancak bu yoldan, sosyalist hareketi-

mizin yetkin ve zengin bir ideolojik birliğe kavuşabileceğini tesbit eder.»

Daha sonra 1978 Aralık ayında yapılan TSİP İkinci Kongresinde aynı konudaki karar şöyleydi:

«Partimizin sosyalist hareketin bölünmüşlüğü ve birliğin zorunluluğunu ilk günden beri hem bilimsel sosyalizmin temel bir sorunu hem de —ve özellikle— ülkemizdeki ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesinin objektif bir gereksinmesi olarak koymuş ve birlik politikasını somut durumun somut tahlili ile geleceğe dönük siyasal-toplumsal durum değerlendirmesiyle birlikte getirmiştir. Olaylar Partimizin ne denli haklı olduğunu defalarca kanıtlamıştır.

Bölünmüş durumdaki sosyalist siyasal güçlerin birlikten yoksun kalmaları, burjuvaziye karşı biricik alternatif olan sosyalist hareketin bugüne dek emekçi halk hareketini kucaqlayamamasına, kitlelere siyasal iktidar hedefinin gereğince gösterilememesine, bugün için sosyal demokrasiye karşı güçlü bir alternatifi doğmamasına, faşizme ve gericiliğe karşı etkili bir güçbirliği sorununun sürüncemede kalmasına yol açmıştır.

II. Parti Kongremiz, önümüzdeki dönemde Partimizin yığınsallaşma ve siyasal iktidar mücadelesini yükseltme çalışmalarıyla birlikte sosyalist hareketin örgütlü birliğinin sağlanması için yeni adımların atılmasını ve kitlelere önderlik edecek düzeydeki merkezi siyasal otorite yolunda, ideolojik temelini esas alan tüm somut ve mümkün girişimlerin yapılmasını kararlaştırır. Bu konuda merkez organlarımızı yetkili ve görevli kılar.»

TSİP bilimsel sosyalist hareketin birliği konusunda sadece kongre kararları almakla yetinmemiş, bu konuda devamlı çaba göstermiş, siyasal birliğin propagandasını yapmış ve taraflar nezdinde somut girişimlerde

bulunmuştur. Bu arada Meksika'da gerçekleştirilen siyasi birlik çalışmalarını da değerlendirilmiş, oradaki gelişmeler, bilimsel sosyalist hareket içinde yer alanlara duyurulmuştur.

ACIL HEDEF: GENİŞ ANTI.FAŞİST CEPHENİN OLUŞTURULMASI

Bununla birlikte bilimsel sosyalist hareketin birliğini böylesine önemseyen TSİP, meseleye dogmatik değil esnek ve yapıcı bir biçimde eğilmiş, bugün esas mücadelenin burjuvaziye karşı, onun yönlendirdiği faşizm tehlikesine karşı verilmekte olduğunu asla gözden uzak tutmamıştır. Faşizm tehlikesinin kapıda beklediği günümüzde —ve yakın geçmişte— en acil görevin faşizme karşı demokrasi güçlerinin birliğinin sağlanması noktasından hareket etmiş, politikasını bu acil hedef üzerine yoğunlaştırmıştır.

Böylesi acil bir hedef, TSİP'in öngördüğü, bilimsel sosyalist hareketin birliğinin sağlanması ve işçi sınıfının, emekçi köylülükle ittifakı temelinde demokratik halk devriminin gerçekleştirilmesi hedeflerini elbette gündemden çıkarmaz. Önemli olan bu üç hedef arasındaki bağlantılar ve karşılıklı etkilenmeleri bilimsel temelde tesbit edip, işleyiş ilkelerini koymak, bunları uygulamaktır.

TSİP, bilimsel sosyalist hareketin birliğine büyük değer verdiği halde, «bu birlik sağlanmadan hiçbir şey yapılamaz» dememektedir. Çünkü bugün acil olan antifaşist mücadelenin geliştirilmesidir. Burada da temel kural, ülkede faşizmden çıkarı olmayan tüm toplum kesimlerinin, işçilerin, köylülerin, tüm emekçilerin, orta katmanların, burjuvazinin faşizme karşı olan liberal çevrelerinin geniş bir anti-faşist cepheye beraberliğini ve dayanışmasını sağlamaktır. BİRLİK Gazetesinin 9 Mart 1979 - 21 Mayıs

1979 tarihleri arasında yayınlanan 9 sayısında bu konu Türkiye somutunda genel hatlarıyla incelenmiştir. Geniş anti-faşist cephe konusunda bu yazı dizisinde uluslararası işçi sınıfı hareketinin seçkin önderlerinden, Enternasyonal Genel Sekreteri, Bulgar işçi sınıfının ve emekçi halkının büyük önderi Georgi Dimitroff'un Komintern'in 7. Kongresine sunduğu rapora atıf yapılarak şöyle denilmektedir:

«İşçi sınıfı sosyalistlerinin faşizm konusundaki başlıca başvuru kaynağı olan sözkonusu rapor faşizm olgusu varolduğu sürece geçerliliğini koruyacak, evrensel nitelikte temel bir belgedir.

Bu temel belge genelinde yepyeni olarak geçerliliğini korumaktadır ve bizim yazımıza da ışık tutacaktır.

Hep tekrarladığımız gibi faşizm mukadder değildir. Ve anti-faşist mücadelede esas olan da onun iktidarını önlemek, şiarlaştırılmış şekliyle söylersek, faşizme geçit vermemektir. Çünkü faşizm bir kere iktidarı ele geçirdimiydi hem ülkeyi akıl almaz bir uçuruma götürür, —ki bunun topluma çıkardığı faturanın bedelini deli değilse kimse göze alamaz— hem de artan baskının devrimci harekete ivme kazandıracığı görüşü baştan aşağı safsatadır.

Çünkü dünya pratiği tam tersini ispatlamaktadır. Sadece İberik yarımadasındaki iki örnek bile bu dediğimizi kanıtlamaya yeter. Her iki ülkedeki işçi sınıfı hareketinin faşist diktatörlükler tarafından büyük zaafa uğratıldığı ve sosyalistlerin kendilerini toparlamaları için uzun süreler geçtiği bilinmektedir.

Ama şurası da gerçektir ki, iktidara da gelse, olanca zulme de başvursa faşizm, işçi sınıfının başını çektiği anti-faşist mücadelede mutlak devrilip gider. Bu anlamda, bir olumsuzluk olan faşizmin olumsuzlanması

ve olumlu bir noktaya varılması sözkonusudur. Ama bu olumlu noktaya varmak için illa faşizm olumsuzluğundan geçilmesi gerekmez. Aksine faşizmden geçilmemelidir ki toplumu ileriye doğru götürecektir güçler daha az zayıf görünsünler ve ülkenin sosyalizm öncesi şartları daha olgunlaşsın.

Bu nokta o denli açıktır ki dünyanın hiçbir yerinde acaba faşizm gelse devrimci hareket için daha mı iyi olur? tartışması yapılmamıştır. Faşizmi ciddiye almayan ve Hitler gelirse göreceği var! anlayışıyla daha iktidarı almaya teşebbüs eder etmez faşizmin «yerin yedi kat dibine» gönderileceğini iddia eden Alman komünistlerinin ne büyük yanlışlığı içinde olduklarını tarih acı bir şekilde kanıtlamıştır.

«Bizler işçi sınıfının aktif savaşçıları olarak, milyonlarca işçinin aklını kurcalayan soruya cevap vermek zorundayız. Faşizmin başarısı önlenebilir mi, nasıl önlenebilir? Ve biz bu milyonlarca işçiye şu cevabı veriyoruz. Evet, yoldaşlar, faşizmin yolu kesilebilir. Bu pekala mümkündür. Bunu başarmak bizim, işçilerin, köylülerin ve emekçilerinin işidir.» (Georgi Dimitrov, Seçme Eserler, C. 2, Sofia Press, 1972, s. 21)

Faşizme karşı olan, faşizmden çıkarı olmayan tüm toplum kesimlerinin, bütün güçlerin en geniş kitlesiyile mücadele kazanılması gereği de vurgulanmaktadır. Bütün bunlar, Dimitroff'un raporunda temellendirilen anti-faşist mücadelenin ilkelerinden kaynaklanmaktadır. Gücünü ve geçerliliğini bilimsel sosyalizmden alan bu ilkelerin doğruluğu dünya pratiği tarafından defalarca ispatlanmıştır.»

Birlik Gazetesinde yayınlanan bu yazı dizisinde işçi sınıfının birliği konusunda sunlar söyleniyordu:

«Dimitroff söz konusu raporda iş-

çi sınıfının «tek bir militan orduda kaynaşmış» olmasını, faşizmin başarısının önlenmesinin ilk şartı olarak belirliyordu.

İkinci Enternasyonal partilerinin işçi sınıfına ve devrime ihanet edip, reformist örgütler haline gelmelerinden sonra onlardan ayrılan devrimcilerin oluşturdukları komünist partiler işçi sınıfı içinde hızla saygınlık ve güven kazanıyorlardı. Ama komünistlerin uzun yıllar boyu sosyal demokrasinin etkinliğinde kalmış geniş işçi yığınlarının tümünü kendi saflarına kazanmaları kısa zamanda mümkün olmuyordu. Oysa faşizm bastırıyordu. Ve faşizme karşı güçlü bir mücadele yürütebilmek için ilk başta işçi sınıfının kitlesini aktif ve örgütlü bir şekilde anti-faşist saflara kazanmak gerekiyordu. Bu noktayı Rapor şöyle vurgulamaktadır:

«...ilk yapılması gereken şey, işe başlamak için yapılacak şey, bir birleşik cephe kurmaktır, bütün dünyada, her ülkede, her bölgede, her yörede, her fabrikada işçilerin eylem birliğini sağlamaktır. Proletaryanın ulusal ve uluslararası çapta eylem birliği işçi sınıfını yalnız faşizme, sınıf düşmanına karşı savunmada değil, ona karşı saldırıya geçmede de muktedir kılar.» (A.g.e. s. 27)

«İşçi sınıfının bütün kesimlerinin bağlı oldukları parti ya da örgüte bakılmaksızın, eylem birliğinin sağlanması, işçi sınıfının çoğunluğu kapitalizmin devrilmesi ve proleter devrimin zaferi için mücadelede birleşmeden önce dahi, zorunludur.» (A.g.e. S. 28)

Anti-faşist mücadelede işçi sınıfının birliği böylesine önemlidir. Ve ne zaman bu birlik sağlanmışsa faşizme karşı mücadele başarılı olmuş, birliğin sağlanmadığı durumlarda ise

faşizmin saldırılarının daha ileri boyutlara ulaştığı görülmüştür.

İşçi sınıfının birliği açısından ülkemizdeki durumun bir hayli olumsuzluklar gösterdiği bir gerçektir. Bu nedenle bu noktayı bizim de ilk başta ele almamız şarttır. Ancak burada dikkat edilmesi gereken şablonculuğa düşmemektir. Çünkü bugün Türkiye işçi sınıfının bölünmüşlüğüyle o günlerin kapitalist ülkeleri işçi sınıflarının arasında esaslı farklar vardır.

Ülkemizde işçi sınıfının faşizme karşı eylem birliğine ulaşmasında sosyalist hareketin birliğinin büyük önemi vardır. Sosyalist hareketin, işçi sınıfının kitlesi tarafından özlenen ve beklenen birliğine kavuşması, elbette bir anda tüm işçilerin mücadeleye seferber olmaları sonucunu vermez. Çünkü bugün çeşitli burjuva partilerinin etkinliği altında olan geniş bir işçi kitlesi bulunmaktadır. Bu kitlenin anti-faşist mücadeleye kazanılması bir süreç meselesidir. Ama sorusu bir gerçektir ki, işçi sınıfının eylem birliğinde büyük bir sıçrama oluşacaktır.

Ancak bu konuda gözden kaçırılmaması gereken bir nokta vardır. Hayat sürmektedir ve sosyalist hareketin birliğe kavuşmasını beklemektedir. Üstelik günümüzde faşist zorbalık saldırganlığını arttırarak tirmanmaktadır. Bu durumda anti-faşist mücadeleyi gün yitirmeksizin daha güçlü ve örgütlü bir kitlesellğe erdirmek hayati önem kazanmaktadır. Sosyalist hareketin bölünmüşlüğünü bir anda ortadan kaldırıp, tüm sosyalistleri tek bir çatı altında toplayacak sihirli bir değnek yektir. Bazı olumlu gelişmelere rağmen sosyalist hareketin içinde yer alanların bütünü kapsayacak bir birlik henüz görünürde değildir. Bu durumda işlerin yoluna girmesi —yani işçi sınıfının mücadele birliğinin sağlan-

ması— için sosyalist hareketin birliğe kavuşmasını beklemek demek, tirmanan faşizmin önünü boş bırakmak demektir. Bu nedenle sosyalistlerin, siyasi birliğe erişmesini beklemeksizin anti-faşist iş ve eylem birliğine koyulmaları şarttır. Üstelik bizzat hayatın dayattığı bu zorunluluk hem sosyalist birlikten çok daha kolay ve çabuk geliştirilme imkânlarına sahiptir, hem de sosyalist hareketin birliğe ulaştırılması çalışmalarını kolaylaştırarak sosyalist birlik hedefini çabuklaştırır.

Farklı sosyalist çizgilerin anti-faşist mücadelede işçi sınıfını örgütlemek için biraraya gelmeleri, siyasi birliğe ulaşmalarından çok daha kolaydır ve imkan dahilindedir. Çünkü her birisi, politikalarından ve resmi görüşlerinden de belli olduğu gibi, faşizme karşı mücadelenin anahtarlarında birleşmektedirler. Ve her birisi anti-faşist güçbirliğinin hayati önemini devamlı dile getirmektedirler. Bu şartlarda işçilerin beklediği, anti-faşist mücadelenin örgütlü birliğe ulaştırılmasında, ilk olarak sosyalistlerin biraraya gelerek iş ve eylem birliğini başlatmalarıdır. Her bir siyasi çizginin kendi örgütsel ve ideolojik bağımsızlığının korunacağı böylesi bir beraberliğin yanında ayrı ayrı örgütsel ve ideolojik bağımsızlıklara son verilmesi anlamına gelen siyasi birliğe ulaşılmasını nispi olarak daha uğraştırıcı ve zaman alıcı olacağı kendiliğinden bellidir.

Kaldı ki, sosyalistlerin anti-faşist mücadelede işçi sınıfının örgütlü kitleli birliğini sağlamak için iş ve eylem birliğine gitmeleri, siyasi birliğe engel olmaz, aksine bu yoldaki müşkülâtın aşılmasında kolaylık getirir. Sosyalistler aynı saflarda ortak mücadele yürüterek çok daha iyi birbirlerini tanırlar, aralarındaki üslup ve anlayış farklarının —ger varsa— giderilmesi için çok daha elve-

rişli bir ortam oluşur ve yoldaşlık ilişkileri daha bir pekişir. Böylece sosyalist hareketin birliğe kavuşturulması, anti-faşist güç ve eylem birliği hızlandırıcı bir katalizör rolü oynayabilecektir.

Faşizmin saldırısının yoğunlaştığı durumlarda faşizme karşı işçi sınıfının eylem birliğiyle, politik birlik arasındaki ilişkiye Rapor şöyle ışık tutmaktadır:

«Niçin, siyasi birliğin önşartı olarak önce eylem birliği gerçekleştirilmelidir,

Çünkü, sermayenin ve faşizmin saldırısını püskürtmek, işçilerin çoğunluğu kapitalizmin alaşağı edilmesi için ortak bir siyasi platformda birleşmeden önce de mümkündür ve zorunludur; oysa proletaryanın mücadelesinin ana hatları ve hedefleri üzerinde görüş birliğine ulaşmak (ki bu olmadan partilerin birleşmesi imkansızdır) oldukça uzun bir zamanı gerektirir. Ve görüş birliğine ulaşmanın en iyi yolu, sınıf düşmanına karşı bugünden birlikte savaşmaktan geçer. Bir birleşik cephe kurmak yerine derhal birleşmeyi önermek, arabayı atın önüne koşmak ve ondan sonra da arabanın yol alacağını hayal etmektir. Bizim için siyasi birlik sorunu, çoğu sosyal demokrat önderler için olduğu gibi bir manevra olmadığı içindir ki, biz siyasi Birlik mücadelesinin en önemli aşamalarından biri olarak eylem birliğinin gerçekleşmesinde ısrarlıyız.» (A.g. e., sf. 81)

Görüldüğü gibi Üçüncü Enternasyonal'in Genel Sekreteri, eylem birliğine büyük önem vermekte, siyasi birlik için eylem birliğini ilk şart olarak belirlemektedir.

Sosyalist birlik hedefini yakın-

laştırmak için de, Dimitroff'un da vurguladığı gibi sosyalistlerin eylem birliğini acilen gerçekleştirmeye ihtiyaç vardır. Kuşkusuz ki anti-faşist nitelikteki bu eylem birliğini tüm demokrasi güçlerini kapsayacak şekilde geniş tutmaya çalışmak, faşizmden çıkarı olmayan en geniş yığınların anti-faşist saflarda örgütlü beraberliğini ve dayanışmasını sağlamak günümüzdeki mücadelenin bir gereğidir. Ve yine açıktır ki, bu konuda en kolay ve en çabuk anlaşılabilir bir araya gelecekler sosyalistlerdir. Onların oluşturacağı anti-faşist birlik işçi sınıfı temeli üzerinde geniş anti-faşist cephenin yükselmesini sağlayacaktır.

Bir yandan sosyalist hareketin birliğe ulaşması için çaba sarfetmek, somut girişimlerde bulunmak, bu doğrultuda somut girişimleri ve olumlu tavırları geliştirmek, öte yandan anti-faşist mücadelede an yitirmeksizin güçleri birleştirerek örgütlü iş ve eylem birliğini gerçekleştirmek... İşte günümüzde sosyalistleri bekleyen, biri yek diğerini tamamlayarak her ikisinin de yetkinleşmesini sağlayan başlıca iki görev bunlardır.

Günümüz şartlarında ilk başta yapılması gereken, sosyalist hareket içinde yer alan siyasi çizgilerin merkezi plânda biraraya gelmeleri ve ortak bir eylem platformu etrafında güçlerini birleştirmeleridir. Siyasi merkezlerin anti-faşist mücadelede ortak hedefler belirleyip, bu hedeflere varmak için ortak bir eylem programı için birleşmeleri, işçi sınıfının ve kitlelerin anti-faşist mücadelesinin merkezi plânda örgütlenmesinin ilk, fakat en önemli adımıdır.

Sosyalist siyasi çizgilerin örgütsel işleyişinin, bir başka deyişle demokratik merkezîyetçiliğin iş ve eylem birliği doğrultusunda harekete geçirilmesi, yurt çapında disiplinli bir eylem programının yürürlüğe konma-

sını sağlayabilecek, böylesine güçlü bir atılım ise demokrasi saflarında yer alan diğerlerinin sosyalistler etrafında kümelenerek anti-faşist cepheyi genişletmeleri sonucunu getirebilecektir.

Faşizme karşı yürütülen mücadelede faşizmden çıkarı olmayan, faşizmin bastırılmak istediği tüm toplum kesimleri objektif olarak aynı safta yer alırlar. Rapor'da bu konuya şöyle yaklaşmaktadır:

«Emekçi halkın büyük çoğunluğunu faşizme karşı mücadeleye seferber etmekte, proleter birleşik cephe temelinde geniş bir antifaşist halk cephesinin oluşturulması özellikle önemli bir görevdir. Proletaryanın bütün mücadelesinin başarısı, bir yandan proletarya öbür yandan sanayice gelişmiş ülkelerde dahi nüfusun çoğunluğunu birlikte oluşturan emekçi köylülük ve şehir küçük burjuvazisinin temel kitlesi arasında bir mücadele ittifakının kurulmasına çok yakından bağlıdır.» (A.g.e., sf. 35)

Anti-faşist cephenin önemi büyüktür. Çünkü, burada işçi sınıfının kitlesi dışında kalan ve faşizmden çıkarı olmayan geniş bir kitlenin mücadeleye kazanılması söz konusudur. Sosyalist birlik nasıl işçi sınıfının kitlesini mücadeleye seferber ederek anti-faşist safların temel ve öncü gücünün oluşturulmasını sağlıyorsa, şimdi de bu temel üzerinde faşizmden çıkarı olmayan tüm çalışanlar kitlesinin beraberliğini sağlayacak olan anti-faşist cephenin şekillendirilmesi gerekir. Bu nokta son derece önemlidir. Ve hatırlanacağı üzere yazımızın önceki bölümlerinde faşizme engelleyecek mücadelenin dört ana ilkesinden birisi olarak Rapor'da yer almıştır.

Elbette meselenin çözümlenme-

sinde bir öncelik sonralık ilişkisi, bir tayin edici olanı belirleme ilkesi vardır. Söz gelimi anti-faşist mücadelenin örgütlenip başarıyla yürütülmesinde tayin edici olan işçi sınıfının eylem birliğini sağlayacak sosyalist birliktir. Ama, bu demek değildir ki, sosyalist birlik sağlanmadan anti-faşist iş ve eylem birliği konusunda hiçbir şey yapılamaz. Buna karşılık, şimdi esas mesele faşizme karşı güçbirliğidir! Sosyalist birlik daha sonranın, işçi sınıfının iktidarı ele geçirmeye hazır olduğu dönemin meselesidir diyerek, anti-faşist mücadeleyi kendiliğindenliğe ve anti-faşist cepheyi derneklerin güçbirliği seviyesine indirgemek de aynı ölçüde sakat anlayışın ürünüdür.»

Bundan bir yıl kadar önce yayınlanmaya başlayan «Faşizme Geçit Vermemek İçin» başlıklı yazı dizisi Türkiye için genel hatlarıyla bugün için de geçerlidir. Bu nedenle yazımızı işçi sınıfı biliminin yönlendireceği anti-faşist mücadeledeki son kazanımlarla değerlendirerek tamamlamak istiyoruz.

İŞÇİ SINIFI SİYASİ HAREKETİ İÇİNDE YERALAN SİYASİ ÇİZGİLER ARASINDA GELİŞTİRİLEN İŞBİRLİKLERİ

Ekim 1979'da yapılan Kısmi Seçimlerde TSİP ile Devrimci Demokratlar arasında sağlanan seçim bloku, işbirliğinin başarısının somut kanıtı olmuştu. Bu seçim işbirliği ile birlikte, mücadelenin çeşitli alanlarında her iki siyasi çizginin uzun erimli işbirliği yapmaları kararına varılmıştır. Seçimler sonrasında bu sefer TSİP'in de içinde bulunduğu üç siyasi akım bir araya gelerek bir siyasi işbirliğinin oluşturulması çalışmalarına başlamışlardır. Bu üç siyasi hareketin yaptıkları ve Kamuoyunda Üçlü Çağrı olarak adlandırılan anti-faşist mücadeleye çağrı deklarasyonu,

demokrasi safları içinde, özellikle işçiler ve çalışan yığınlar arasında hatırı sayılır yankı uyandırmıştır. Şimdi bu Üçlü Çağrı'nın gereğinin yerine getirilmesi, yani faşizmin ve gericiliğin saldırılarına karşı geniş bir anti-faşist cephenin örgütlenmesi çalışmalarını yürütülmelidir ve yürütülmektedir.

Bu çok önemli görevin üstesinden gelinmesi için bazı grift problemlerin bilimin ışığında çözüme kavuşturulması gerekmektedir. Bu problemlerin başlıcaları şunlardır:

GENİŞ ANTI FAŞİST CEPHENİN ÖRGÜTLENMESİNDEKİ ÖNCÜLÜK MESELESİ

Bundan önce belirttiğimiz gibi öncülük görevi, işçi sınıfının onun politik öncüsüdür. Ne ki, işçi sınıfı siyasal hareketinin bölünmüşlüğü, öncülük görevinin büyük ölçüde aksamasına neden olmaktadır. İşçi sınıfının siyasal hareketi içinde yer alanlardan teker teker her biri böylesi bir öncülüğü doğal olarak başaramamaktadır. O halde çözüm işçi sınıfı siyasal hareketi içinde yer alanların kolektif öncülüğünün sağlanmasıdır. Nitekim TSİP'in anti-faşist mücadelenin örgütlenmesinde baştan beri önerdiği ve yaptığı budur. Bugün bu konuda azımsanmayacak adımlar atılmıştır. Üçlü olarak başlayan siyasal işbirliği yolundaki çalışmalar şimdi TİP'in de katılımıyla dördü bir sürece kavuşmuştur. Böylece Türkiye'de işçi sınıfı siyasal hareketi içinde yer alanların kolektif öncülüğü yolunda olanakların hayli arttığı söylenebilir. Bu kolektif öncülük, hem en geniş anti-faşist cephenin önderliği görevini yerine getirmeye, hem de emekçi halkın iktidarını gerçekleştirecek olan Halk Cephesi'nin öncüsü ve çekirdeği olmaya adaydır.

GENİŞ ANTI-FaşİST CEPHENİN ÖRGÜTLENMESİ MESELESİ (DEMOKRATİK BİRLİK)

Bir yandan kolektif öncülüğün çalışma esasları belirlenirken, öte yandan bu kolektivitinin önderliğinde, faşizmden çıkarı olmayan tüm toplum güçlerinin geniş bir cepheye faşizme karşı örgütlenmesi sorunu çözüme kavuşturulmalıdır. Çünkü faşizmin saldırısı alabildiğine yabancılaştırılmıştır. Demokrasiyi savunanların örgütlü beraberliklerinin sağlanması son derece hayattır.

Bu nedenle sosyal demokrasi, diğer ilerici, demokrat, küçük burjuva devrimcisi siyasal hareketler cephenin en geniş siyasal kapsamı içinde yer alan güçlerdir ve bunların anti-faşist birliğini sağlamak acil demokrasi görevidir.

Öte yandan ülkenin şartlarında, geniş anti-faşist cephe içinde sendikaların, mesleki kitle örgütlerinin, diğer yığınsal kuruluşların doğrudan yer almalarının büyük önemi ve gereği vardır. Çünkü faşizme karşı akımların, en güçlü olarak da bilimsel sosyalistlerin yönlendirdiği bu yığın örgütlerinin toplumsal muhalefet içinde kitlesel planda büyük ağırlıkları ve saygınlıkları bulunmaktadır. İşte bu nedenle, çalışan yığınların etkin ve yaygın bir şekilde mücadeleye kazanılmaları için, onları demokratik-ekonomik planda temsil eden kitle örgütlerinin anti-faşist cepheye yer almaları doğrutusunda ön çalışmalar yoğunlaşmalıdır. Hedef, siyasal olan olmayan tüm örgütlerin —hatta toplumda saygınlık kazanmış tek tek aydınların— katılımıyla bir Demokratik Birlik plattformunu toplamak, bu Demokratik Birliğin merkezi düzeyde ve örgütlü şekilde anti-faşist mücadeleye seferber edilmesini sağlamaktır.

İŞÇİ SINIFI SİYASAL HAREKETİNİN BİRLİĞİNİN SAĞLANMASI SORUNU

Yazımızın önceki bölümlerinde bilimsel sosyalist hareketin birliğinin ülkemizdeki halk mücadelesi açısından taşıdığı öneme parmak basmıştık. Geniş anti-faşist cephenin örgütlenmesi konusunda somut adımların atıldığı günümüzde bu meselenin tavin edici önemi bir kez daha kendini göstermektedir.

Bilimsel Sosyalist nitelikli çizgilerin siyasal işbirliği yolunda atılan adımlarla kolektif öncülük konusunda alınan mesafelerin ülkemiz siyasi hareketinde büyük önemi olduğu bir gerçektir. Ancak kuşkusuz ki, bu konuda hedef önce kolektiviteleri, tek bir öncü devrimci partiye dönüştürmektir. Somut olarak ifade edersek işçi sınıfı bilimini benimsemiş partilerin tek bir çatı altında birleşmesini sağlamaktır. Unutulmamalıdır ki böyle birleşik bir parti bugün ayrı ayrı örgütlenmeler içinde yer alan bilimsel sosyalistlerin aritmetik toplamından çok daha fazlasını —hem nicel, hem nitel— ifade edecektir. Ve bu sağlandığında bugünkü kolektif öncülüğün, gönül rızasına dayanan iradesinin yerini, işçi sınıfının kolektif disiplininden kaynaklanan demokratik merkezîyetçilik alacaktır. Bu ise anti-faşist cephenin yönlendirilmesinde çok daha elverişli bir işleyiş sağlayacaktır.

Görüldüğü gibi bilimsel sosyalist hareketin birliği ile anti-faşist cephe arasındaki ilişkiler iç içedir, grifttir. Ama hayatın önümüze koyduğu karmaşık meselelerin hangisi, —az ya da çok— grift değildir ki? Hüner, bilimsel sosyalist ideolojinin yeterince özümlelenebilmesinde ve yaratıcı bir şekilde hayata geçirilebilmesindedir. Bunlar becerildiğinde çok karmaşık gözükken meselelerin adım adım çözüme ulaştırıldığını hayatın kendisi

göstermektedir. Bilimsel sosyalist nitelikli çizgiler arasındaki yakınlaşmalar ve işbirlikleri anti-faşist cephe örgütlenmesinin yollarını açmaktadır. Faşizme karşı Demokratik Birliğin oluşturulması için sürdürülen çabalar bilimsel sosyalist hareketleri ideolojik ve politik alanda birbirine yakınlaştırmakta, onlar arasındaki dostluk ve yoldaşlık ilişkilerini pekiştirmektedir.

DEMOKRATİK HALK İKTİDARI YOLUNDA HALK CEPHESİNİN OLUŞTURULMASI MESELESİ

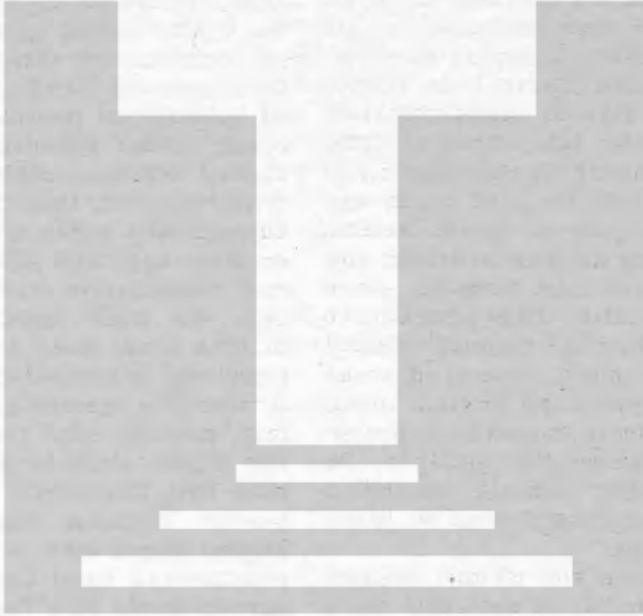
Bu gelişmeler aynı zamanda işçi sınıfının önderliğinde, işçi-emekçi köylü ittifakı temelinde emekçi halkın örgütlü iktidar mücadelesinde de yol katedilmesini sağlamaktadır. Bilimsel sosyalist nitelikli çizgilerin öncü kolektiviteleri proletaryanın başını çektiği iktidar mücadelesindeki Halk Cephesi örgütlenmesinin çekirdeğini oluşturmaktadır. Unutulmamalıdır ki bu öncülüğün bugün için esas görevi en geniş anti-faşist yığınları demokrasi mücadelesine örgütleyip kazanmak, bir diğer önemli fakat daha uzun erimli görevi de ülkenin emperyalizme bağımlılıktan kurtarılması, tekellerin egemenliğine son verilmesi, ulusların kendi rızalarına dayanan gönüllü birliği temelinde Demokratik Halk Devrimi'nin gerçekleştirilmesidir. İktidarın emekçi sınıflara geçmesi demek olan bu mücadelenin proletaryanın siyasi öncüsünün yönlendiriciliğinde Halk Cephesi tarafından yürütüleceği bilimsel bir gerçektir. O halde bugün oluşturulmaya çalışılan bilimsel sosyalist nitelikli öncü kolektivite, aynı zamanda Demokratik Halk İktidarı hedefleri doğrultusunda mücadele eden ve edilecek toplum kesimlerini onların siyasi temsilcilerini kendi etrafında toplayarak bir Halk Cephesi oluşturmakla görevlidir. Bu kapsam içinde

bilimsel sosyalist hareket kendi dışında kalan halk cephesi unsurlarını, sol kanat sosyal demokrasiyi, küçük burjuva devrimcisi ilerici akımları, devrimci demokrat akımları ve ulusal demokratik mücadeledeki diğer yurtsever akımları biraraya getirmekle, bunları Halk Cephesinde örgütlemek ve devrim için seferber etmekle yükümlüdür.

SONUÇ:

Faşizm ve gericilik, soğuk savaşa hız verilmesi çabalarından da yararlanarak azgınca saldırmaktadır. Bu şartlarda bilimsel sosyalist hareketi-

mize büyük orumluluk ve görev düşmektedir. Faşizmin yaptığı tahribatların, dünyanın neresinde olursa olsun, tüm insanlığın geleceğine yönelik birer tehdit olduklarını asla gözden kaçırmıyanlar, her zaman faşizme, emperyalizme ve gericiliğe karşı döğüşenlerin yanında saf tutmaya, onlarla dayanışma içinde olmaya büyük değer vermişlerdir. Yerine getirilmesi gereken acil görev, anti-faşist güçlerin mücadelesini birleştirmek, demokrasi ve halk düşmanlarının azgın saldırıları karşısında faşizme geçit vermeme mücadelesini güçlü kılmaktır.

TÜSTAV